Länsförsäkringar Bank

ÅRSREDOVISNING 2002

Innehåll

VD-ord 2
Länsförsäkringar Bank 4
Kunder och medarbetare 8
Spara 10
Förvaltningsberättelse 12
Resultaträkningar 16
Balansräkningar 17
Kassaflödesanalyser 18
Tilläggsupplysningar 19
Revisionsberättelse 29
Fem år i sammandrag 30
Styrelse och revisorer 31
Ledande befattningshavare 32
Adresser 33

Kort om Länsförsäkringar Bank

Länsförsäkringar Bank verkar genom 24 självständiga länsförsäkringsbolag som arbetar nära kunderna på sina lokalt avgränsade marknader. Det skapar en unik lokal närvaro och marknadskännedom. Det finns sammanlagt 80 rådgivningskontor över hela Sverige. Kunderna kan även göra sina bankaffärer via Internet, telefon och Posten/Svensk Kassaservice, betala sina inköp med kort samt utnyttja landets alla uttagsautomater.

Banken vänder sig till privatpersoner och lantbrukare och är idag en fullsortimentsbank där kunden kan hantera alla sina bankärenden. De många olika mötesplatserna ger stor frihet att möta och använda banken på sina egna villkor.

Länsförsäkringar Bank ingår i Länsförsäkringsgruppen. Gruppen består av de 24 länsförsäkringsbolagen och det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB, som är en stark stöd- och utvecklingsorganisation. Bolagen bildar tillsammans Sveriges enda kundägda och lokalt förankrade bank- och försäkringsgrupp.

Definitioner

Andel osäkra fordringar

Osäkra fordringar netto i förhållande till total utlåning till allmänheten och kreditinstitut (exklusive banker).

Avkastning på eget kapital

Periodens resultat efter bokslutsdispositioner och skatt i relation till genomsnittligt eget kapital, justerat för nyemission och utdelning.

Duration

Den genomsnittligt vägda löptiden på framtida betalningsflöden uttryckt i antal år.

I/K-tal före kreditförluster

Summa intäkter i förhållande till summa kostnader.

I/K-tal efter kreditförluster

Summa intäkter i förhållande till summa kostnader samt kreditförluster.

Kapitaltäckningsgrad

Kapitalbasen i förhållande till riskvägt belopp.

Placeringsmarginal

Räntenetto i förhållande till genomsnittlig balansomslutning.

Primärkapitalrelation

Eget kapital minus goodwill i förhållande till riskvägt belopp.

Reserveringsgrad för osäkra fordringar

Reserv för befarade kreditförluster i relation till osäkra fordringar.

Riskvägd balansomslutning

Summa tillgångar i balansräkningen och åtaganden utanför balansräkningen värderade enligt lag om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag.

Räntemarginal

Skillnaden mellan medelräntan på samtliga tillgångar och medelräntan på samtliga skulder.

Årsresultat per aktie

Rörelseresultat efter schablonskatt dividerat med antal aktier.

Länsförsäkringar har Sveriges mest nöjda bankkunder*. Under 2002 valde 43 000 nya bankkunder Länsförsäkringar. Vid årets slut hade banken totalt 393 000 kunder.

* Svenskt Kvalitetsindex 2002

Länsförsäkringar är Årets Bank 2002. Tidningen Privata Affärer som står för utmärkelsen konstaterar bland annat att Länsförsäkringar har de viktigaste banktjänsterna och ett stort kontorsnät över hela landet samt att räntorna hör till marknadens bästa och avgifterna är konkurrenskraftiga.

Under året lanserade Länsförsäkringar Bank ett bolåneinstitut. Länsförsäkringar Hypotek erbjuder ett konkurrenskraftigt bolån i egen regi. Utlåningen ökade under året med 235 procent.

Bankens sparerbjudande har utökats med aktiehandel via Internet, en enkel och användarvänlig tjänst med samma konkurrenskraftiga prisfilosofi som övriga banktjänster.

Bankens utlåning till allmänheten ökade med 59 procent till 19,9 miljarder kronor. Inlåningen från allmänheten ökade med 19 procent till 14,7 miljarder kronor.

Standard & Poor's har tilldelat Länsförsäkringar Bank kreditbetyget K1 för kortsiktig upplåning och BBB+ för långsiktig upplåning. Enligt Standard & Poor's speglar betyget bankens strategiska betydelse inom Länsförsäkringar, den starka kapitaliseringsgraden, kreditstockens goda kvalitet samt den solida finansieringsbasen.

Ett samarbete med Posten/ Svensk Kassaservice ger bankkunderna tillgång till kontor och lantbrevbärare över hela landet. Det går att göra girobetalningar, insättningar och uttag från egna konton samt utlandsbetalningar.

Tidningen Sparöversikt utsåg Länsförsäkringar till Årets Räntefondförvaltare 2002. Utmärkelsen grundar sig på en bedömning av fondernas resultat de senaste två åren och tar även hänsyn till vilken risk förvaltarna tagit för att uppnå resultatet. Framförallt är det tack vare den kompetenta förvaltningen och de låga avgifterna som Länsförsäkringar får utmärkelsen.

	Koncernen		Banken	
Nyckeltal	**2002**	**2001**	**2002**	**2001**
Balansomslutning, Mkr	22 302	15 523	20 519	14 367
Rörelseresultat, Mkr	20	1	–84	–90
Avkastning på eget kapital, %	1,90	0,16	Neg	Neg
I/K-tal före kreditförluster	1,01	0,92	0,84	0,73
I/K-tal efter kreditförluster	0,99	0,96	0,82	0,77
Placeringsmarginal, %	3,0	3,1	1,8	1,6
Kapitaltäckningsgrad, %	8,08	9,12	24,3	22,49
Andel osäkra fordringar	0,15	0,43	0,04	0,12

Årets Bank 2002!

”Länsförsäkringar har nu de viktigaste banktjänsterna och ett stort kontorsnät över hela landet. Räntorna hör till marknadens bästa, avgifterna är konkurrenskraftiga och ett bonussystem gynnar de som också är försäkringskunder. En ambitiös utbildningssatsning på bankens rådgivare och mycket goda kundbetyg i flera undersökningar visar att årets utmärkelse är välförtjänt.”

Det var juryns motivering när tidningen Privata Affärer utsåg Länsförsäkringar till Årets Bank 2002. Bankverksamhetens målgrupper är privatpersoner och lantbrukare. Sedan två år tillbaka har vi arbetat för att ta steget från en nischbank till en fullsortimentsbank där kunderna kan samla alla sina affärer. Utan tvekan är vi på rätt väg. Årets Uppstickarbank 2001. Årets Bank 2002. Och en ännu större satsning på ökad kundnytta framöver. Ett ytterligare bevis på att vi lyckats är att tidningen Sparöversikt utsett Länsförsäkringar till Årets Räntefondförvaltare 2002.

Fullsortimentsbank för kundens hela ekonomi

Idag har vi ett heltäckande sortiment och en god leveranskapacitet. Det betyder i klarspråk att vi både har bra tjänster/produkter och resurser att hålla vad vi lovar. Via de 24 länsförsäkringsbolagen har vi dessutom en stark lokal närvaro och kunskap om den verklighet våra kunder lever och verkar i. Det ger oss hög trovärdighet som en långsiktig partner i ekonomiska frågor. Men fortfarande är det alldeles för få som vet att vi finns och vad vi kan erbjuda. Av gruppens 2,9 miljoner försäkringskunder har än så länge bara 15 procent en eller flera banktjänster hos oss. Vi vet också att mellan 60 och 70 procent av Länsförsäkringars kunder sparar och lånar i samma bank som där de har sitt lönekonto. Det visar att vi har en stor potential i kundbasen.

Satsning på bolånekunder

En tydlig trend idag är att de som äger sin bostad mycket medvetet och aktivt väljer sin långivare och att de ställer allt högre krav. En viktig aktivitet under året var därför satsningen på de 1,2 miljoner bostadsägare som har sina försäkringar i Länsförsäkringar. Det boekonomiska erbjudandet syftade till att göra det attraktivt för kunderna att samla hela sin bank- och försäkringsaffär hos gruppen. Länsförsäkringar Hypoteks attraktiva villkor och starka lokala förankring fick stort gensvar. Antalet bolånekunder tredubblades och utlåningen ökade med drygt 235 procent under året.

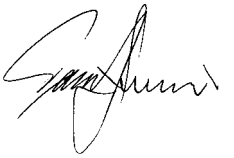
Nöjda kunder och medarbetare ger bättre affärer

Inget företag är bättre än sina medarbetare och den framgång vi röner idag är resultatet av våra medarbetares insatser. Under 2002 satsade vi stort på ett utbildningsprogram för rådgivare och vi arbetar kontinuerligt med att utveckla och höja våra medarbetares kompetens. Glädjande är att bankverksamhetens NMI (nöjd medarbetarindex) ligger högt och stiger stadigt. Länsförsäkringar har dessutom Sveriges mest nöjda bankkunder. 2002 hade Länsförsäkringars bankverksamhet ett SKI (Svenskt Kvalitetsindex) på 79, snittet för alla banker i Sverige var 68. Nöjda kunder är säkert en stor del av hemligheten bakom att kundantalet ökat med 12 procent och att affärsvolymen växt med 34 procent till 35 miljarder. Våra intäkter ökade under året dubbelt så snabbt som utgifterna vilket lett till en 32 procentig ökning av resultatet. Det skapar goda förutsättningar för en hållbar framtida lönsamhet.

Ny VD

Sören Ericson var ansvarig för bankverksamheten sedan 1998. Hans vision, kunskap och målmedvetenhet har skapat en solid bas att stå på. Jag efterträdde Sören som verkställande direktör i januari 2003 och våra mål förblir tydliga: Länsförsäkringars bankverksamhet ska utvecklas till en ännu kraftfullare fullsortimentsbank. Vi ska fortsätta erbjuda våra kunder de bästa lösningarna till konkurrenskraftiga priser. Det kommer att leda till en fortsatt kraftfull volymtillväxt och därmed ökad lönsamhet.

Mars 2003

Tomas Johansson
Verkställande Direktör

Länsförsäkringar Bank

Fullsortimentsbank för privatpersoner och lantbrukare

Bankverksamheten är, tillsammans med sak- och livförsäkring, ett av Länsförsäkringars kärnområden. Utvecklingen är mycket positiv och idag är Länsförsäkringar Bank ett komplett alternativ för privatpersoner och lantbrukare. Under året ökade antalet kunder med 12 procent. Affärsvolymen växte med 34 procent till 35 miljarder och de totala intäkterna ökade med 21 procent.

Länsförsäkringar är Sveriges enda kundägda och lokalt förankrade bank- och försäkringsgrupp. Verksamheten består av 24 självständiga länsförsäkringsbolag och det gemensamt ägda Länsförsäkringar AB.

Länsförsäkringar åtnjuter ett stort förtroende i samhället och har Sveriges starkaste varumärke på försäkringsmarknaden. Bankverksamheten har enligt Svenskt Kvalitetsindex landets nöjdaste bankkunder och tilldelades även den prestigefyllda utmärkelsen Årets Bank 2002. Länsförsäkringar Fonder utsågs till Årets Räntefondförvaltare.

Länsförsäkringsbolagen har tillsammans 2,9 miljoner kunder och är marknadsledande inom sakförsäkring med en marknadsandel på 29 procent.

Ett naturligt val

Länsförsäkringar ska vara kundernas naturliga val inom sak/livförsäkring och banktjänster. Under år 2000 utvecklade bankverksamheten sin strategi från nischbank till en fullsortimentsbank och kan idag erbjuda kompletta lösningar inom områdena spara, låna och betala.

Länsförsäkringars ledstjärnor är: kundägt, lokalt förankrat, tillgängligt och ett personligt bemötande. Gruppens starka finansiella ställning skapar förutsättning för uthållighet, utvecklingskraft och prisvärdhet. Bostadsägare och lantbrukare är bankverksamhetens strategiska målgrupper och erbjuds helkundskoncept med hög kundnytta.

Samlat kunderbjudande inom bank och försäkring

Länsförsäkringar har Sveriges starkaste varumärke inom sakförsäkring. Trots det är det förhållandevis få som känner till bankverksamheten. Enligt en varumärkesmätning som gjordes i december 2002 är bara 18 procent av Sveriges befolkning och 29 procent av Länsförsäkringars kunder medvetna om att gruppen även erbjuder banktjänster. Av Länsförsäkringars 2,9 miljoner försäkringskunder har endast 15 procent en eller flera banktjänster hos gruppen. Det finns därmed en mycket stor potential i kundbasen. Både för att bankverksamheten ska få fler kunder och för att göra mer affärer med redan befintliga kunder.

Det pågår därför ett intensivt arbete för att skapa en högre medvetenhet om Länsförsäkringars bankverksamhet. Detta sker bland annat genom ett antal erbjudanden som tydliggör Länsförsäkringars produkter och tjänster och som gör det attraktivt att samla alla sina bank- och försäkringsaffärer hos gruppen. Satsningen har varit effektiv. 88 procent av de 43 000 som blev bankkunder under året tog själva den första kontakten med Länsförsäkringar Bank. Och 76 procent av de nytillkomna kunderna hade sett någon form av marknadskommunikation som väckt deras intresse. Vid årets slut hade banken 393 000 kunder. Den långsiktiga målsättningen är att majoriteten av Länsförsäkringars kunder även ska vara kunder i banken.

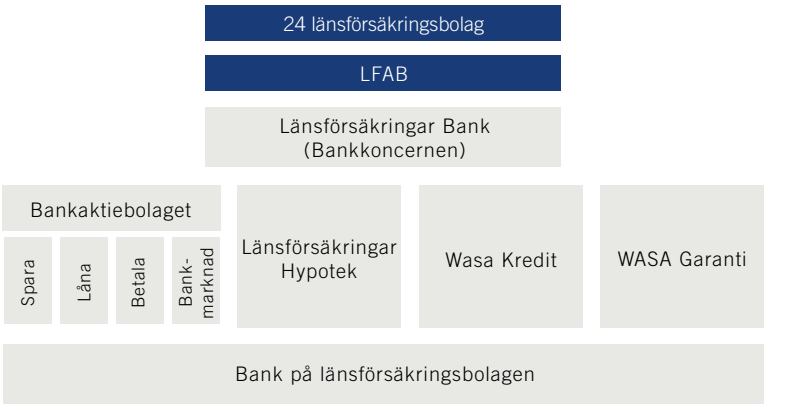
Tydlig kundnytta

Resultaten av de kundundersökningar som gjorts är tydliga. Kunderna anser att det är praktiskt, enkelt och tidsbesparande att ha sina försäkrings- och bankaffärer under ett och samma tak. De känner förtroende för sitt lokala länsförsäkringsbolag och uppskattar den lokala förankringen och marknadskunskapen. De extra förmånliga villkoren (till exempel bonussystemet Länsbonus för helkunder) är också mycket uppskattade. Att tjänsterna och produkterna håller en genomgående hög kvalitet är i kombination med konkurrenskraftiga priser ytterligare en anledning till att allt fler kunder väljer att flytta sina affärer till Länsförsäkringar Bank.

Vardagsekonomi nyckeln

Vardagsekonomi är nyckeln till en långsiktig och lyckad bankaffär. Kundundersök-

Länsförsäkringar Bank – en del i Länsförsäkringar

Bankverksamheten är, tillsammans med sak- och livförsäkring, ett kärnområde i Länsförsäkringar.

Länsförsäkringar Hypotek
Efter ett tidigare samarbete med SBAB lanserades under året Länsförsäkringar Hypotek, med bottenlån i egen regi. Länsförsäkringar har därmed ett komplett bolåneerbjudande för privatpersoner. Bostadsutlåningen ökade med 235 procent till 7,8 miljarder kronor under året. Länsförsäkringar Hypoteks rörelseresultat blev 36 Mkr.

Wasa Kredit
Wasa Kredit är ett finansbolag, vars verksamhet riktar sig mot marknaderna för bilar, datorer och tyngre maskiner. Wasa Kredits rörelseresultat blev 54,0 Mkr. Utlåningsvolymen uppgick vid årets slut till 6,2 miljarder kronor och antalet kunder var 97 000.

WASA Garanti
WASA Garanti arbetar med att avveckla riskengagemang inom entreprenadförsäkring och kreditgarantier och hyresförlustförsäkring. Dessutom hanteras fordringar som uppstod under det tidiga 1990-talets fastighetskris. Den stock arrendegarantier bolaget hanterar har under året sjunkit snabbare än beräknat. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 24 Mkr.

Bra rating för Länsförsäkringar Bank

Standard & Poor's har tilldelat Länsförsäkringar Bank kreditbetyget K1 för svensk kortsiktig upplåning och BBB+ för långsiktig upplåning.

Enligt Standard & Poor's speglar betyget bankens strategiska betydelse inom Länsförsäkringar, den starka kapitaliseringsgraden, kreditstockens goda kvalitet samt den solida finansieringsbasen.

Under sommaren 2002 emitterade Länsförsäkringar Bank bankcertifikat för att stötta den kraftiga tillväxten på bolånemarknaden. Detta gör det möjligt för banken att låna maximalt 4 miljarder kronor.

ningar visar att de flesta av Länsförsäkringars kunder sparar och lånar i den bank där de har sin vardagsekonomi.

Länsförsäkringar Bank erbjuder en konkurrenskraftig lösning för vardagsekonomin och kompletta tjänster och produkter inom spara, låna och betala. Under 2002 har erbjudandet utökats med aktiehandel via Internet: en enkel och användarvänlig tjänst med samma konkurrenskraftiga prisfilosofi som övriga banktjänster. Samarbetet med Posten/Svensk Kassaservice som inleddes under året innebär att kunderna kan göra insättningar, uttag samt utlandsbetalningar på 1 350 kontor och hos 2 700 lantbrevbärare runt om i landet.

Motsvarar kundernas krav och behov

Tack vare kraftfulla investeringar i system, produkter och kanaler är Länsförsäkringars bankverksamhet väl rustad för kundernas förväntningar och krav. Bankverksamheten har 80 kontor runt om i landet och banktjänsterna via Internet och telefon får goda betyg av kunderna. Produkterna och

tjänsterna motsvarar de behov som finns på privat- och lantbruksmarknaden.

Ambitionen är att volymerna ska fortsätta växa och att banken ska utvecklas till en ännu kraftfullare fullsortimentsbank med betydligt fler kunder än idag.

Fokus på lönsamhet

Rörelseresultatet uppgick 2002 till 20 Mkr. De totala intäkterna steg i betydligt högre takt (21 procent) än administrationskostnaderna (10 procent). Volymerna måste dock öka ytterligare för att ge en tillfredsställande lönsamhet. Räntenettot förbättrades med 27 procent. Provisionsnettot minskade 42 procent, framförallt beroende på ökade kortkostnader. Länsförsäkringar Banks kapitaltäckningsgrad var vid årsskiftet 8,08 procent. Andelen osäkra fordringar av utlåningen minskade under året från 0,43 till 0,15 procent. Kreditförlusterna uppgick till 13 Mkr.

Starkt växande in- och utlåning

Allt fler väljer Länsförsäkringar som sin huvudbank och den är idag Sveriges sjätte största bank för privatpersoner och lantbrukare. Inlåningen från hushållen ökade under 2002 med 19 procent till 14,7 miljarder kronor. Utlåningen ökade med 59 procent till 19,9 miljarder kronor.

Rekordtillväxt i Länsförsäkringar Hypotek – bankens eget bolåneinstitut

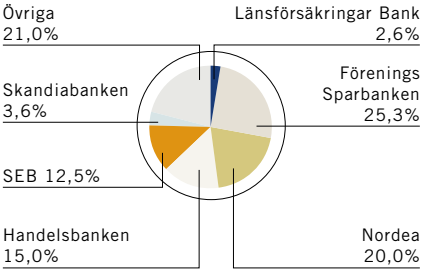
Länsförsäkringar Hypotek har utvecklats positivt under året. Utlåningen ökade med 5,5 miljarder (235 procent) till 7,8 miljarder kronor. Antalet bolånekunder ökade med 200 procent från 10 000 till 30 000.

Under 2002 lanserades ett erbjudande som tydligt visar på de många fördelarna med att ha bank- och försäkringsaffären samlad hos Länsförsäkringar. Erbjudandet bestod av bolån, efterlevandeskydd, vardagsekonomi och villahemförsäkring till mycket förmånliga villkor.

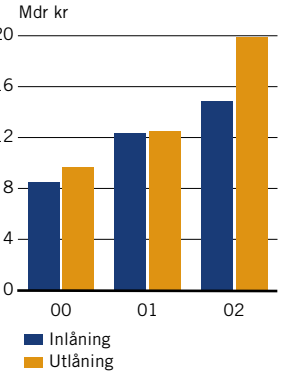
Boende och utvecklingen av attraktiva kombinationserbjudanden för dessa kunder är ett fortsatt prioriterat område under 2003.

Marknadsandelar, inlåning, november 2002

In- och utlåning 2000–2002

Utlåningen till allmänheten totalt i bankkoncernen uppgick 2002 till 19,9 miljarder kronor och inlåningen från allmänheten uppgick 2002 till 14,7 miljarder kronor.

Länsförsäkringar Hypotek

Länsförsäkringar Hypotek har utvecklats positivt under året. Utlåningen ökade med 5,5 miljarder (235 procent) till 7,8 miljarder kronor. Antalet bolånekunder ökade med 200 procent från 10 000 till 30 000. Boende och utvecklingen av attraktiva kombinationserbjudanden för dessa kunder är ett fortsatt prioriterat område under 2003.

Helhetsalternativ för lantbrukare

Samarbetet med Landshypotek som omfattar lån och andra banktjänster till jord- och skogsbruksfastigheter fortsatte att utvecklas positivt. Länsförsäkringar och Landshypotek förmedlar varandras tjänster och kan på så sätt erbjuda ett helhetsalternativ inom bank och försäkring för lantbrukare. Under året ökade antalet lantbrukskunder till drygt 5 000. Inlåningen uppgick till 719 Mkr, en ökning med 26 procent. Utlåningen ökade med 61 procent och uppgick till 1 439 Mkr.

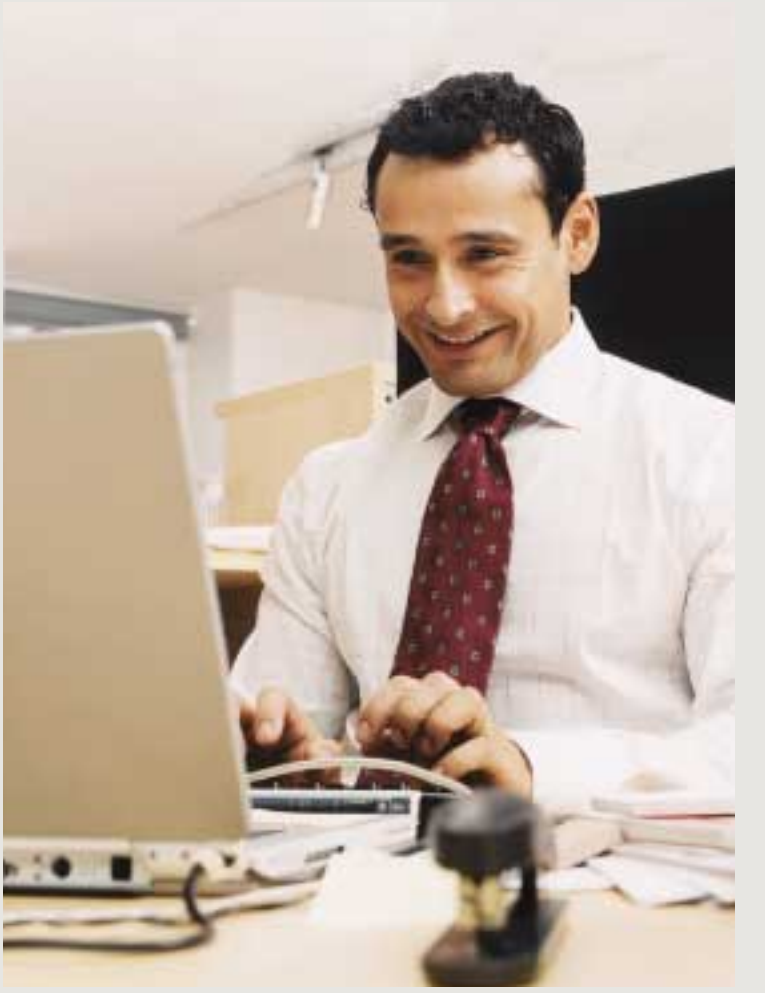
Wasa Kredit

Bankens utlåning sker även via dotterbolaget Wasa Kredit, ett finansbolag som främst verkar på marknaden för bilar, datorer och tyngre maskiner. Utlåningen i Wasa Kredit uppgick under året till 6,2 miljarder kronor.

Årets Bank 2002

ÅRETS BANK 2002
PRIVATA AFFÄRER

Tidningen Privata Affärer utser årligen Årets Bank. Förra året utsågs Länsförsäkringar till Årets uppstickarbank, och i år anses ”uppstickaren” ha blivit vuxen och utsågs därför till Årets Bank 2002. Privata Affärers motivering lyder: ”Uppstickaren har blivit vuxen. Länsförsäkringar har nu de viktigaste banktjänsterna och ett stort kontorsnät över hela landet. Räntorna hör till marknadens bästa, avgifterna är konkurrenskraftiga och ett bonussystem gynnar de som också är försäkringskunder. En ambitiös utbildningssatsning på bankens rådgivare och mycket goda kundbetyg i flera undersökningar visar att årets utmärkelse är välförtjänt”.

Personligt bemötande och lokal förankring

Länsförsäkringsidén är att alla affärer och kontakter med kunden ska ske lokalt. De flesta av vardagens bankärenden föredrar emellertid många kunder att göra hemma på tider som passar dem. Kombinationen av det lokala och digitala mötet är därför en viktig framgångsfaktor och en av grundstenarna i Länsförsäkringars bankverksamhet.

Kunderna har behov av det personliga mötet främst för rådgivning om sin privatekonomi och när de ska ta lån. Att verksamheten fokuseras på det lokala planet är en förutsättning för att rådgivaren ska ha förståelse för och kunskap om kundens behov och den verklighet han/hon lever och verkar i. Kundundersökningar visar att kunderna känner förtroende för sitt lokala länsförsäkringsbolag och uppskattar den lokala förankringen och marknadskunskapen. Under året ökade antalet rådgivningskontor till 80 och Länsförsäkringars bankverksamhet kommer successivt att utöka antalet bankkontor framöver.

För de vardagliga bankaffärerna är bank via telefon och bank via Internet, lösningar som förenklar. Idag görs 60 procent av kundernas betalningar via Internet och antalet anslutna kunder ökade under året med 18 procent till 209 000. En nyhet är att internettjänsterna under året även utvecklats för att tillgodose lantbrukskundernas speciella behov.

En rikstäckande bank med lokal förankring. Länsförsäkringar har 80 bankkontor runt om i landet.

Utvecklings- och stödfunktioner centralt

Länsförsäkringar Bank ägs av Länsförsäkringar AB som i sin tur ägs av de 24 länsförsäkringsbolagen. Alla affärer med kunden sker lokalt, utvecklings- och affärsstödfunktioner finns däremot samlade gemensamt i Stockholm. På så sätt utnyttjas fördelarna av en effektiv och specialiserad organisation som stödjer den lokala affären på bästa sätt.

Medarbetarna nyckeln till framgångsrikt kundmöte

Totalt arbetar 500 personer med bankens verksamhet, hälften av dem på länsförsäkringsbolagen. Kundundersökningar visar att kunderna känner förtroende för sitt lokala länsförsäkringsbolag och uppskattar den lokala förankringen och marknadskunskapen.

Ett lyckat kundmöte är beroende av kunskap om och förståelse för kundens situation, behov och möjligheter samt den

Sveriges mest nöjda bankkunder

Länsförsäkringar har Sveriges mest nöjda bankkunder. Det visar ”Svenskt Kvalitetsindex” en undersökning sammanställd av Handelshögskolan i Stockholm. Länsförsäkringars kundnöjdhetsindex är 79. Snittet för alla svenska banker är 68.

Länsförsäkringar upplevs dessutom som den mest prisvärda banken i Sverige och har landets högsta SKI-värden för upplevd service- och produktkvalitet.

Det som mäts är kundernas nöjdhet baserad på all erfarenhet av banken. Både i förhållande till de egna förväntningarna och till en idealbank.

Nöjda kunder är den viktigaste förutsättningen för en framgångsrik bank. Därför är dessa mätningar i kombination med de utmärkelser banken fått under året väldigt värdefulla.

lokala marknadens förutsättningar. Att medarbetarna har den kompetens som krävs och ett arbetssätt som alltid utgår från kunden ger trovärdighet åt alla bankens kanaler.

Vid sidan om satsningen på nya, prisvärda produkter introducerade banken under året därför ett utbildningspaket som utgör en gemensam plattform för de 24 länsförsäkringsbolagen.

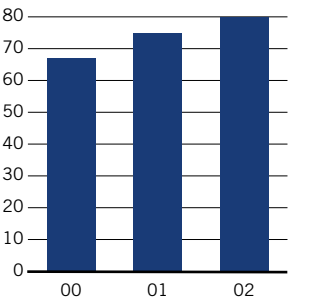
Utbildningen gör det möjligt för alla medarbetarna på länsförsäkringsbolagen runt om i landet att arbeta på ett likartat sätt. Den ger dem också hög kunskap om bankens regelverk, produkter och tjänster. Utbildningen är delvis datorstödd. Även säljstödssytemet EttKUND som tagits i bruk under året är ett viktigt redskap för ett framgångsrikt kundmöte.

Alla medarbetare har individuella kompetensplaner och under 2002 vidareutvecklades dessa till personliga målkontrakt. Under året intensifierades även arbetet med att bygga upp en positiv företagskultur med gemensamma värderingar. Responsen bland medarbetarna var mycket positiv och under året steg NMI (enkäten nöjd medarbetarindex) tydligt, från NMI 72 under 2001 till NMI 75,7.

558 certifierade rådgivare

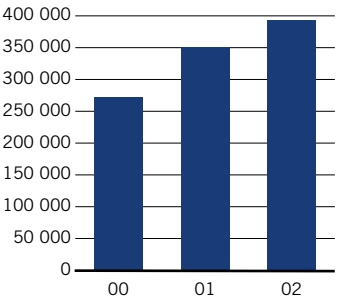
Länsförsäkringar certifierade under året 558 rådgivare som ger råd om fonder och annat sparande. Certifieringen innebär att medarbetarna genomgått en utbildning som är godkänd av och utformad i enlighet med Fondbolagens Förenings fastställda kompetenskrav. Länsförsäkringars utbildning utgår, precis som allt annat som görs, från kundmötet och omfattar områden som etik, juridik, rådgivningssituationen och rådgivarens roll och ansvar. Kunskap om nationalekonomi, placeringsinstrument och privatekonomi ingår också. Utbildningen har dessutom tagit hänsyn till det lagförslag om förstärkt konsumentskydd som framkom i utredningen bakom Lag om finansiell rådgivning till konsumenter.

Antal kontor

80 bankkontor över hela landet 2002.

Antal kunder

Antalet kunder har ökat med 12 procent under 2002.

Direktsparande i Fonder

Den förväntade återhämtningen under 2002 uteblev. Aktiemarknaden påverkades istället av det osäkra världsekonomiska läget. Av Länsförsäkringars 26 fonder med jämförelseindex slog två av fonderna respektive index. Sju av 33 fonder hade positiv avkastning under 2002. Tidningen Sparöversikt utsåg Länsförsäkringar till Årets Räntefondförvaltare 2002.

Fonder är tillsammans med bland annat traditionellt banksparande, aktiehandel via Internet och kapitalförsäkringar en del av Länsförsäkringars sparerbjudande. Länsförsäkringars fonder förvaltas av ett systerbolag till banken, Länsförsäkringar Fondförvaltning AB. Under året har det genomförts åtgärder för att stärka erbjudandet till dem som sparar i fonder.

Viktigt samarbete

Den svenska sparmarknaden förändras snabbt och andelen internationella placeringar ökar stadigt. I juni 2002 inleddes ett samarbete med ABN AMRO, som har en global förvaltningsorganisation med de resurser som krävs för att värdera de placeringsalternativ som finns på världens finansmarknader. Samarbetet är strategiskt viktigt och skapar mervärde för kunden. Under årets sju sista månader slog tio av Länsförsäkringars fonder sina respektive index.

Årets Räntefondförvaltare

Tidningen Sparöversikt utsåg Länsförsäkringar till Årets Räntefondförvaltare 2002. Utmärkelsen grundar sig på en bedömning av fondernas resultat de senaste två åren och tar även hänsyn till vilken risk förvaltarna tagit för att uppnå resultatet. Den kompetenta förvaltningen och de låga avgifterna var anledningarna till att Länsförsäkringar fick utmärkelsen. Alla Länsförsäkringars sex räntefonder utvecklades positivt under året.

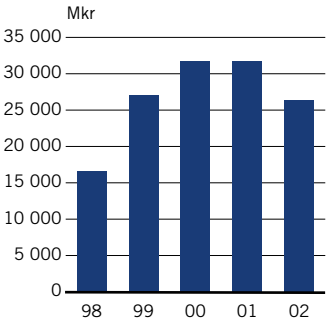
Tillbakagång för teknikdominerade fonder

Börsutvecklingen under året var svag. Därför gav också ett flertal av Länsförsäkringars aktiefonder negativ avkastning under 2002. Framförallt var det aktiefonder med en stor andel teknikrelaterade aktier som tappade mycket.

Ökat nettosparandet

Under 2002 ökade nettosparandet i samtliga fondtyper. Jämfört med 2001 var fördelningen mellan fondtyperna i stort sett densamma. Aktiefonder och övriga fonder ökade något, räntefonder och blandfonder fick en något mindre andel.

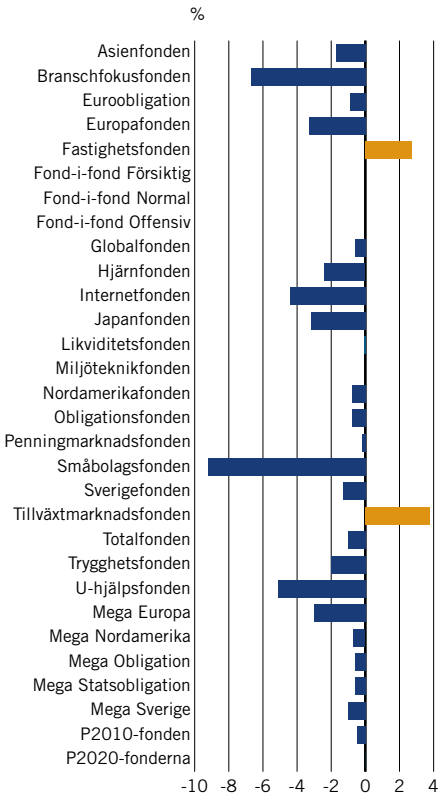
Förvaltad fondvolym i Länsförsäkringar

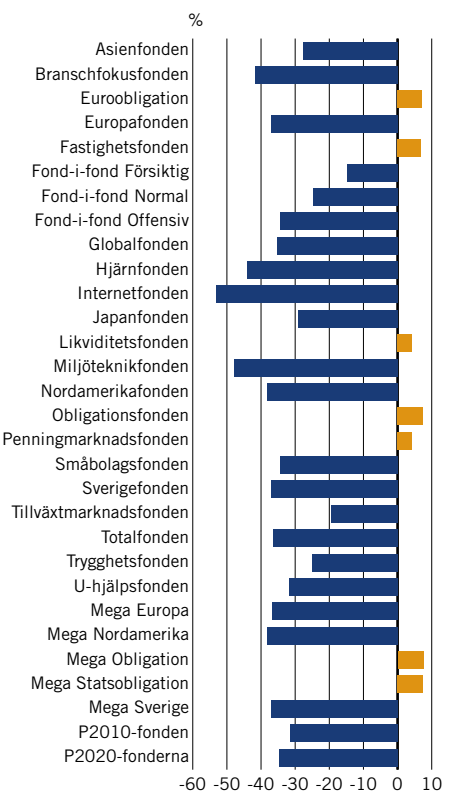

Fondernas utveckling under

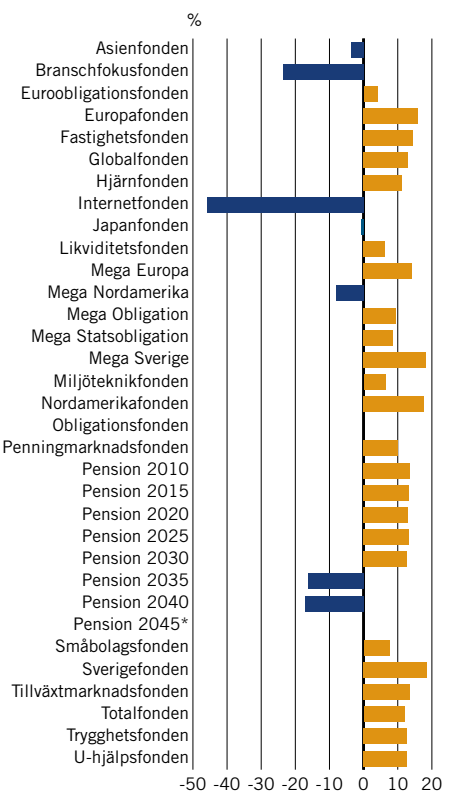
2002 jämfört med respektive fonds jämförelseindex

Fondernas utveckling under 2002

Årsgenomsnitt sedan start t o m 2002-12-30

Nyhet under året

Aktiehandel via Internet

För att stärka kundnyttan inom sparaområdet lanserades under året tjänsten aktiehandel via Internet. Den är enkel och användarvänlig och följer samma konkurrenskraftiga prisfilosofi som bankens övriga tjänster.

Aktiehandel via Internet ger tillgång till en avancerad plattform för handel med svenska aktier och är ett samarbete med OM. Tjänsten blev tillgänglig under november 2002.

Den som ansluter sig till aktiehandel via Internet får tillgång till Stockholmsbörsens alla listor: A-listan, Attract 40, Nya Marknaden och O-listan. Handel kan ske med svenska aktier och aktierelaterade värdepapper som teckningsoptioner, teckningsrätter, konvertibler och depåbevis.

Förvaltningsberättelse

KONCERNEN

Ägarförhållande och koncernens struktur

Banken ägs av Länsförsäkringar AB (publ) (556549-7020). Bank är en kärnaffär i länsförsäkringsgruppen.

Bankkoncernen består av moderbolaget Länsförsäkringar Bank AB (publ) (516401-9878) samt de helägda dotterbolagen Länsförsäkringar Hypotek AB (Hypotek) (556244-1781), Wasa Kredit AB (Kredit) (556311-9204) och WASA Garanti Försäkring AB (Garanti) (516401-7831).

Moderföretag i den största och minsta koncern där Länsförsäkringar Bank AB (publ) är dotterföretag och koncernredovisning upprättas är Länsförsäkringar AB (publ), Stockholm.

Verksamhetsinriktning

Koncernen bedriver inlåningsverksamhet i banken genom att tillhandahålla sparande för privatpersoner, företag och lantbruk. Vidare bedrivs utlåningsverksamhet till privatpersoner och lantbrukare i huvudsak genom hypoteks- och blancokrediter samt till företag genom dotterbolaget Kredit i form av leasing och avbetalning. Bostadsfinansiering bedrivs i Hypotek. I Garanti bedrivs i huvudsak avveckling av utestående garantiansvar samt skadereglering.

Bankens kunder kan vända sig till något av länsförsäkringsbolagens cirka 80 kontor som driver bankverksamhet för rådgivning och service. Kontoren finns i eller i anslutning till länsförsäkringsbolagens kontor. Kontorspersonalen har varit tillikaanställd i banken. Fr o m 2003 upphör dock detta då försäljning och viss administration av banktjänster genom avtal outsourcas till respektive länsförsäkringsbolag. Länsförsäkringsbolagen ersätts för försäljning och administration genom ett ersättningssystem som baseras på hanterade volymer.

Balansomslutning

Koncernens balansomslutning ökade under 2002 med 44 procent till 22 302 Mkr.

Utlåning till allmänheten ökade med 59 procent eller 7 408 Mkr till 19 861 (12 453) Mkr, all utlåning har skett i svenska kronor. Utlåningen svarar därmed för 89 (80) procent av balansomslutningen.

Räntebärande värdepapper (obligationer i bankrörelsen) minskade under året med 65 procent eller 916 Mkr till 499 (1 415) Mkr.

Inlåning från allmänheten ökade med 19 procent eller 2 384 Mkr till 14 736 (12 352) Mkr.

Upplåning och emitterade värdepapper ökade med 294 procent eller 3 989 Mkr till 5 347 (1 358) Mkr. Den upplåning som erfordras utöver finansiering via inlåning från allmänheten och eget kapital görs främst i form av lån och genom emissioner av penningmarknadsinstrument.

Kapitaltäckning och rating

Koncernens kapitaltäckningsgrad uppgick vid 2002 års utgång till 8,08 (9,12) procent. Primärkapitalrelationen uppgick till 7,45 (8,45) procent.

Standard & Poor har i rating givit LF Bank betyget BBB+ (lång upplåning) respektive K 1 (kort svensk upplåning).

Resultat och lönsamhet

Koncernens rörelseresultat uppgick till 20 (1) Mkr, varav försäkringsrörelsens resultat var 24 (22) Mkr. Detta motsvarar en räntabilitet på genomsnittligt eget kapital före skatt på 1,9 (0,2) procent. Intäkterna har under året ökat dubbelt så snabbt som kostnaderna.

Banken har under några år investerat stora belopp i system, produkter och kanaler och är nu rustad att erbjuda privatpersoner och lantbrukare en huvudbankslösning. Antalet kunder och därmed

Placeringar, koncernen, Mkr	2002-12-31	2001-12-31	Förändring i %
Räntebärande värdepapper	499	1 415	–65
Utlåning till allmänheten [1]	19 861	12 453	+ 59
Kreditinstitut	1 408	1 153	+22
Övrigt	534	502	+6
Summa placeringar	**22 302**	**15 523**	**+44**

[1] Inklusive leasing

Finansiering, koncernen, Mkr	2002-12-31	2001-12-31	Förändring i %
Inlåning från allmänheten	14 736	12 352	+19
Kreditinstitut	267	217	+ 23
Upplåning och emitterade värdepapper	5 347	1 358	+294
Övriga	566	510	+10
Förlagslån	180	80	+125
Eget kapital	1 206	1 006	+ 20
Summa skulder och eget kapital	**22 302**	**15 523**	**+44**

volymerna, är dock än så länge för små för att skapa tillfredsställande lönsamhet i de gjorda satsningarna, styckkostnaden är för hög. Utmaningen framöver ligger således i att kraftigt öka volymerna och antalet kunder. Tillväxten under 2002 visar att bankverksamheten är på rätt väg.

Intäkter

Räntenettot har ökat med 27 procent och uppgick till 538 (424) Mkr. Ökningen förklaras i positiv riktning av ökade utlåningsvolymer till allmänheten. Räntenettot har belastats med 8 (9) Mkr för den obligatoriska insättargarantin. Koncernens placeringsmarginal, det vill säga räntenettot i procent av genomsnittlig balansomslutning, uppgick till 3 (3) procent. Provisionsintäkterna, netto, minskade med 20 Mkr till 28 (48) Mkr. Detta förklaras av ökade kostnader för korttjänster. Övriga rörelseintäkter uppgår till 84 (58) Mkr.

Kostnader

Rörelsens kostnader ökade 10 procent eller med 60 Mkr till 641 (581) Mkr. Ökningen är till stor del relaterad till ökningen av ut- och inlåningsvolymer, vilket inneburit kostnadsökning för försäljning. Kostnader för utveckling av värdepapperstjänster och utveckling av lånesystem har aktiverats. I/K-talen, det vill säga intäkter i förhållande till kostnader, uppgick till 1,01 (0,92) före kreditförluster och 0,99 (0,96) efter kreditförluster.

Kreditförluster

Avsättningar har skett dels efter individuell prövning, dels efter gruppvis värdering. Koncernens kreditförluster uppgick netto till 13 (+25) Mkr.

MODERBOLAGET

Strategiska samarbeten

I början av 1998 startades ett samarbete med Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag (SBAB). Detta innebar att banken, via sitt kontorsnät hos Länsförsäkringsgruppen, från och med mars 1998 successivt kunde börja förmedla Länsförsäkringars villalån med en av marknadens lägsta räntor. Samarbetet utvecklades mycket positivt. Då Länsförsäkringar numera erbjuder bolån i egen regi, avtar samarbetet med SBAB.

Det vid årsskiftet 1997/1998 inledda samarbetet med Landshypotek har fortsatt. Samarbetet innebär en paketering av banktjänster för lantbrukare.

Under sommaren 2002 inleddes ett samarbete med Posten/Svensk Kassaservice vilket innebär att bankens kunder kan göra kontanta insättningar och uttag på cirka 1 300 kontor och hos cirka 2 700 lantbrevbärare.

En aktiehandelstjänst via Internet har utvecklats i samarbete med OM AB, tjänsten togs i drift i november 2002.

Resultat

Bankens rörelseresultat uppgick till –84 (–90) Mkr. Bankens dotterbolag Wasa Kredit AB, Länsförsäkringar Hypotek AB och WASA Garanti Försäkring AB har lämnat koncernbidrag om 55 Mkr, 35 Mkr respektive 24 Mkr. Koncernbidragen redovisas över balansräkningen. Rörelseintäkterna uppgick till 389 (294) Mkr. Kostnaderna, exklusive kreditförluster, uppgick till 461 (405) Mkr. Årets kreditförluster uppgår till 12 (+21) Mkr.

Året har präglats av utveckling, såväl av interna processer som i större system. Utbyggnaden av bankomater har fortsatt.

Totala antalet kunder i banken har ökat med 30 000 till cirka 284 000. Antalet kunder som har internettjänster, vilka varit i drift under något mer än ett år, har ökat

med cirka 24 procent eller drygt 42 000 till 219 000. Värdet av betalningarna via Privatgirot uppgick till cirka 3,7 miljarder kronor, vilket kan jämföras med värdet av betalningar under 2001 som uppgick till 1,9 miljarder kronor.

Risker och riskhantering

Det yttersta ansvaret för bankens riskexponering ligger hos styrelsen. Styrelsen ger genom kreditpolicyn och finanspolicyn riktlinjer för riskernas hantering. Styrelsen utser bland annat en kreditdelegation och två olika kreditutskott i vilka beslut om krediter inom vissa ramar fattas. Vidare utser styrelsen ett finansutskott som hanterar bankens finansiella verksamhet.

Kreditrisk

Kreditrisk är risken för förlust till följd av att en motpart inte förmår fullgöra sina skyldigheter gentemot banken och att eventuella säkerheter inte täcker bankens fordran.

Den främsta riskbegränsande faktorn är att se till att kreditprocessen i sig bedrivs med erforderlig kvalitet.

Bankens kreditrisk omfattar fordringar på i huvudsak privatpersoner men också företag, banker och offentliga institutioner. Utlåningen sker efter en omsorgsfull kreditbedömning som i första hand baseras på kundens återbetalningsförmåga. Alla kreditbeslut i banken fattas av minst två personer eller, för mindre krediter, av en person med stöd av ett IT-baserat bedömningssystem. Engagemangen följs regelbundet upp, såväl avseende betalningshistorik som säkerheternas värdeutveckling. Förfallna betalningar och oreglerade fordringar följs löpande upp.

Banken har för närvarande inget handelslager av finansiella instrument. Banken förvaltar sitt egna kapital och övrig likviditetsreserv med lågt risktagande.

I finanspolicyn begränsas bankens motpartsrisk genom att placeringar endast är tillåtna i vissa specifika instrument och dessutom med angiven limit för varje motpart. Banken får använda derivat för att reducera ränterisker.

Marknadsrisk

Marknadsrisk i banken är risken för förlust till följd av ändringar av räntor och valutakurser.

I finanspolicyn begränsas ränterisken till att inte överstiga 10 procent av bankens aktiekapital (motsvarar cirka 84 Mkr). Ränterisken, här uttryckt som värdeförändringen i portföljen vid en enprocentig förflyttning av avkastningskurvan, uppgick vid årsskiftet till 1 (7) Mkr.

Banken har inga valutarisker då varken upplåning eller placering sker i utländsk valuta.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk uppstår då tillgångar och skulder har olika förfallotidpunkter, vilket innebär att betalningsåtaganden inte omedelbart kan fullgöras.

Bankens huvudsakliga finansieringskälla är kontoinlåning. Denna inlåning följs kontinuerligt upp. Bankens målsättning är att hålla en sådan likviditetsnivå att löpande betalningsåtaganden kan fullgöras samtidigt som det finns en beredskap för oförutsedda händelser. Betalningsberedskapen hanteras genom att ha en tillräcklig volym likvida tillgångar, till exempel belåningsbara obligationer, som med omedelbar verkan kan göras om till likvida medel. Banken skall alltid ha en likviditet som innebär att en viss fastställd del av balansomslutningen är omedelbart tillgänglig.

Operativa risker

Operativa risker är risker för förlust som kan uppkomma dels på grund av händelser i omvärlden (naturkatastrofer, brottslighet till exempel), dels på grund av interna faktorer (datafel, bedrägerier, bristande efterlevnad av föreskrifter och dylikt).

Det bästa skyddet mot dylika risker är en god intern kontroll. Internkontrollen bygger framförallt på ett gott ledarskap, tydliga regler och instruktioner samt fortlöpande utbildning.

Direkt under styrelsen lyder internrevisionen vars uppgift är att granska och utvärdera den interna kontrollen i banken. Internrevisionen är en från den operativa verksamheten oberoende granskningsfunktion.

Känslighetsanalys

Analysen nedan beskriver statiskt effekten med utgångspunkt från 2002 års struktur i resultat- och balansräkning vid olika förändringar för respektive post.

Vid en förändring av marknadsräntan med en procentenhet på alla löptider påverkas marknadsvärdet av räntebärande värdepapper per balansdagen med cirka 5 (7) Mkr.

FÖRSLAG TILL BEHANDLING AV MODERBOLAGETS DISPONIBLA VINST (KR)

Balanserat resultat	142 807 941
Mottaget aktieägartillskott	180 000 000
Mottaget koncernbidrag	83 030 400
Årets resultat	–50 957 672
	354 880 669
Styrelsen föreslår att till nästa år balanseras	354 880 669

Koncernens disponibla vinst uppgår till 353 806 Tkr. Avsättning till bundna reserver erfordras ej.

Beträffande koncernens och bankens redovisade resultat, ekonomiska ställning, medelantalet anställda och kapitaltäckning hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar, tilläggsupplysningar samt kapitaltäckningsanalys.

I årsredovisningen redovisas samtliga belopp i Tkr där inget annat anges.

KÄNSLIGHETSANALYS

	Förändring	Effekt på rörelseresultatet (Tkr)
Räntenetto	+/–1%	+/–2 896
Placeringsmarginal	+/–0,1%-enheter	+/–16 393
Personalförändring i medeltal	+/–1 person	–/+586
Löneförändring	+/–1%	–/+694
Allmänna administrationskostnader, övriga	+/–1%	–/+3 187

NYCKELTAL

	2002	2001	2000	1999	1998
Koncernen					
Räntabilitet på eget kapital, %	1,90	0,16	6,31	1,61	Neg.
Årsresultat per aktie, kr	2,37	0,16	6,60	1,60	Neg.
Placeringsmarginal, %	3,0	3,1	3,0	3,0	
Räntemarginal, %	2,8	2,9	2,7	2,8	2,7
I/K-tal före kreditförluster	1,01	0,92	1,04	1,00	1,20
I/K-tal efter kreditförluster	0,99	0,96	1,04	0,97	0,86
Kapitaltäckningsgrad, %	8,08	9,12	10,21	11,65 [1)]	16,91
Primärkapitalsrelation, %	7,45	8,45	9,37	10,63	13,89
Andel osäkra fordringar, %	0,15	0,43	0,57	0,62	1,44
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %	83,35	74,35	75,97	86,12	78,39
Moderbolaget					
Räntabilitet på eget kapital, %	Neg.	Neg.	Neg.	Neg.	Neg.
Årsresultat per aktie, kr	Neg.	Neg.	Neg.	Neg.	Neg.
Placeringsmarginal, %	1,8	1,6	1,6	1,5	2,2
Räntemarginal, %	1,6	1,6	1,3	1,3	1,7
I/K-tal före kreditförluster	0,84	0,73	0,84	0,57	1,04
I/K-tal efter kreditförluster	0,82	0,77	0,86	0,51	0,97
Kapitaltäckningsgrad, %	24,30	22,49	27,76	36,77 [1)]	59,90
Primärkapitalsrelation, %	22,40	20,82	25,50	33,60	49,24
Andel osäkra fordringar, %	0,04	0,12	0,10	0,05	0,26
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %	90,28	83,16	91,11	96,77	86,72

[1)] Förlagslån om 100 Mkr återbetalades under 1999

I årsredovisningen redovisas samtliga belopp i Tkr där inget annat anges.

Resultaträkningar

Tkr		Koncernen 2002	Koncernen 2001	Moderbolaget 2002	Moderbolaget 2001
Ränteintäkter	Not 2	1 143 218	847 974	824 184	621 028
Räntekostnader	Not 3	–605 399	–423 646	–534 632	–387 496
Räntenetto		**537 819**	**424 328**	**289 552**	**233 532**
Erhållna utdelningar	Not 4	20	–	28 496	–
Provisionsintäkter	Not 5	85 094	70 815	40 179	31 053
Provisionskostnader	Not 6	–57 508	–22 910	–42 608	–22 800
Nettoresultat av finansiella transaktioner	Not 7	–206	6 168	–206	6 168
Övriga rörelseintäkter	Not 8	84 111	57 987	73 994	45 969
Summa rörelseintäkter		**649 330**	**536 388**	**389 407**	**293 922**
Allmänna administrationskostnader	Not 9	–563 859	–497 204	–395 402	–331 976
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	Not 10	–46 327	–38 223	–47 350	–35 358
Övriga rörelsekostnader	Not 11	–30 864	–45 882	–18 333	–37 543
Summa kostnader före kreditförluster		**–641 050**	**–581 309**	**–461 085**	**–404 877**
Resultat före kreditförluster		**8 280**	**–44 921**	**–71 678**	**–110 955**
Kreditförluster netto	Not 12	–13 155	24 589	–11 980	21 174
Bankrörelsens resultat		**–4 875**	**–20 332**	**–83 658**	**–89 781**
Försäkringsrörelsens resultat	Not 13	**24 386**	**21 713**	**–**	**–**
Summa rörelseresultat		**19 511**	**1 381**	**–83 658**	**–89 781**
Skatt på årets resultat	Not 14	406	–	32 701	22 932
ÅRETS RESULTAT		**19 917**	**1 381**	**–50 957**	**–66 849**
Resultat per aktie, kronor (antal aktier: 8 398 708)		2,37	0,16	–6,07	–7,96

Balansräkningar

Tkr		Koncernen 2002-12-31	Koncernen 2001-12-31	Moderbolaget 2002-12-31	Moderbolaget 2001-12-31
Tillgångar					
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		68 774	25 097	68 774	25 097
Utlåning till kreditinstitut	Not 15	1 408 026	1 152 920	13 081 425	7 563 299
Utlåning till allmänheten	Not 16	19 861 343	12 452 807	5 818 526	4 494 585
Aktier och andelar	Not 17	500	500	500	500
Aktier och andelar i koncernföretag	Not 18	–	–	806 900	614 151
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 19	499 154	1 414 675	499 154	1 414 675
Tillgångar i försäkringsrörelsen	Not 20	12 185	36 409	–	–
Immateriella tillgångar	Not 21	108 518	90 651	108 518	90 651
Materiella tillgångar	Not 22	29 752	13 152	10 727	9 699
Övriga tillgångar	Not 23	235 507	243 092	74 065	87 617
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 24	77 921	94 189	50 761	66 961
Summa tillgångar		**22 301 680**	**15 523 492**	**20 519 350**	**14 367 235**
Skulder, avsättningar och eget kapital					
Skulder till kreditinstitut	Not 25	266 751	217 064	352 145	223 963
In- och upplåning från allmänheten	Not 26	16 377 917	13 292 531	14 831 584	12 449 063
Emitterade värdepapper	Not 27	3 705 523	417 498	3 705 523	417 498
Skulder i försäkringsrörelsen	Not 28	5 394	14 789	–	–
Övriga skulder	Not 29	234 265	227 501	173 785	149 781
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 30	308 116	250 317	69 489	52 179
Avsättningar	Not 31	17 965	17 960	–	–
Efterställda skulder	Not 32	180 000	80 000	180 000	80 000
Eget kapital	Not 33				
Aktiekapital (8 398 708 aktier à nom 100 kr)		839 871	839 871	839 871	839 871
Bundna reserver		12 072	12 072	12 072	12 072
Balanserat resultat		333 889	152 508	405 838	209 657
Årets resultat		19 917	1 381	–50 957	–66 849
Summa eget kapital		**1 205 749**	**1 005 832**	**1 206 824**	**994 751**
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		**22 301 680**	**15 523 492**	**20 519 350**	**14 367 235**
Poster inom linjen	Not 34				
Ställda säkerheter / panter		500 915	524 571	490 000	500 000
Ansvarsförbindelser		23 986	18 621	19 440	18 621
Åtaganden		2 902 213	1 575 513	4 445 249	2 517 385
Övriga noter					
Räntebindningstider	Not 35				
Upplysningar om verkligt värde	Not 36				
Kapitaltäckningsanlys	Not 37				

Kassaflödesanalyser

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2002-12-31	2001-12-31	2002-12-31	2001-12-31
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS BÖRJAN	**960 953**	**–662 606**	**899 537**	**–794 777**
Den löpande verksamheten				
Rörelseresultat	19 511	1 381	–83 658	–89 781
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:				
Bokförd ej debiterbar skatt	406	–	32 701	22 932
Avskrivningar som belastat resultatet	46 327	38 223	47 350	35 358
	66 244	**39 604**	**–3 607**	**–31 491**
Ökning av utlåning till allmänheten	–7 408 536	–2 832 808	–1 323 941	–1 379 442
Minskning av innehav av värdepapper	–	1 815 137	–	1 815 137
Ökning av in- och upplåning från allmänheten	3 085 386	4 085 977	2 382 521	3 809 822
Ökning av utlåning till dotterbolag	–	–	–5 301 184	–1 190 757
Förändring av övriga tillgångar	25 537	–24 135	–2 538	–9 244
Förändring av övriga skulder	67 884	–15 687	46 314	–40 244
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**–4 163 485**	**3 068 088**	**–4 202 435**	**2 973 781**
Investeringsverksamheten				
Ökning av förlagslån	100 000	–	100 000	–
Förändring av anläggningstillgångar	834 727	–1 457 421	849 276	–1 454 799
Ökning av aktier dotterbolag	–	–	–192 749	46 724
Förändring av tillgångar i försäkringsrörelsen	24 224	–1 334	–	–
Förändring av skulder i försäkringsrörelsen	–9 395	–32 482	–	–
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**949 556**	**–1 491 237**	**756 527**	**–1 408 075**
Finansieringsverksamheten				
Erhållna aktieägartillskott	180 000	100 000	180 000	100 000
Erhållna koncernbidrag	–	–	115 320	81 900
Emitterade värdepapper	3 288 025	–53 292	3 288 025	–53 292
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**3 468 025**	**46 708**	**3 583 345**	**128 608**
Årets kassaflöde	**254 096**	**1 623 559**	**137 437**	**1 694 314**
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT	**1 215 049**	**960 953**	**1 036 974**	**899 537**
I likvida medel ingår:				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbank	68 774	25 097	68 774	25 097
Övrig utlåning och deposit till kreditinstitut	1 408 290	1 152 920	1 315 345	1 098 403
Skulder till kreditinstitut	–262 015	–217 064	–347 145	–223 963
	1 215 049	**960 953**	**1 036 974**	**899 537**
Erhållna räntor uppgår till	1 162 953	875 917	847 874	655 115
Erlagda räntor uppgår till	585 983	424 716	531 311	389 137
Betald skatt uppgår till	3 889	3 919	1 186	947
Bruttoinvesteringarna under året	87 148	42 498	65 340	39 840

Tilläggsupplysningar

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, och enligt Finansinspektionens föreskrifter.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen är upprättad i överensstämmelse med Redovisningsrådets rekommendation RR 1:00. Koncernredovisningen omfattar Länsförsäkringar Bank AB och de bolag där banken direkt eller indirekt innehar mer än 50 % av aktiernas röstvärde. Dessa bolag har intagits i koncernredovisningen enligt förvärvsmetoden, förutom då WASA Garanti AB förvärvades 1999. Detta bolag har konsoliderats i enlighet med den förenklade metod som Finansinspektionen anger i FFFS 2001:19, kap 7, 3 § för försäkringsföretag. Vid redovisningen av fusionen 1998-11-01 mellan Länsförsäkringar Bank och WASA Banken har i Länsförsäkringar Bank AB (övertagande bolag) använts de verkliga värden på tillgångar och skulder som ingick i förvärvsanalysen vid etablering av koncernredovisningen. De värdeförändringar som därvid uppstått har i banken tillförts aktier i dotterbolag, uppskjuten skatt samt goodwill.

Obeskattade reserver

Obeskattade reserver delas upp i uppskjuten skatteskuld samt bundet eget kapital. Förändring av uppskjuten skatteskuld på grund av förändringar av obeskattade reserver redovisas som uppskjuten skatt i koncernresultaträkningen.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag och aktieägartillskott redovisas i enlighet med uttalande under år 1998 från Redovisningsrådets akutgrupp, innebärande att koncernbidrag och aktieägartillskott redovisas direkt mot fritt eget kapital.

Anläggningstillgångar och omsättningstillgångar

Som anläggningstillgångar klassificeras tillgångar som är avsedda att stadigvarande, till förfall eller på lång sikt, innehas och brukas i rörelsen. Som omsättningstillgångar klassificeras övriga tillgångar.

Huvudprincipen för värdering är att anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde och omsättningstillgångar till verkligt värde, även när detta överstiger anskaffningsvärdet.

Immateriella tillgångar

Under året har utvecklingskostnader för dataprogram som bedömts ha ett väsentligt ekonomiskt värde aktiverats. Avskrivningar görs från färdigställandet.

Redovisning av affärstransaktioner

Affärstransaktioner på penning-, obligations och aktiemarknaderna redovisas i balansräkningen per affärsdag, det vill säga vid den tidpunkt då de väsentliga riskerna och rättigheterna övergått mellan parterna. Inlånings- och utlåningstransaktioner redovisas per likviddag.

Finansiella instrument

Bankens innehav av obligationer och andra räntebärande värdepapper som avses att behållas till förfall klassificeras som anläggningstillgångar och värderas till upplupet anskaffningsvärde. Obligationer vilka ej avses att hållas till förfall klassificeras som omsättningstillgångar och värderas till verkligt värde. Orealiserad vinst som uppkommer till följd av att verkligt värde överstiger anskaffningsvärdet avsätts till en fond för orealiserade vinster, efter beaktande av uppskjuten skatt. Fonden ingår i bundet eget kapital.

Instrumentets verkliga värde på balansdagen har bestämts genom att använda senaste betalkurs.

Med instrumentets anskaffningsvärde förstås det upplupna anskaffningsvärdet, vilket innebär att eventuella över- och underkurser vid förvärvet periodiseras (enligt räntemetoden) över instrumentets återstående löptid.

Under perioden erhållna betalningar samt periodens förändring av instrumentens upplupna anskaffningsvärde har redovisats inom posten Ränteintäkter.

Orealiserade och realiserade kursvinster och kursförluster på instrumenten har redovisats inom posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Säkringsredovisning

För att skydda vissa lånefordringar med avtalsmässigt fixerade betalningsflöden mot ränterisk använder banken ränteswappar. Säkrade och skyddande positioner har identifierats individuellt och uppvisar en hög korrelation vid värdeförändring, det vill säga att orealiserade vinster och förluster på säkrade positioner kompenseras väl av orealiserade förluster och vinster på skyddande positioner.

Banken tillämpar säkringsredovisning med anskaffningsvärdering, vilket innebär att de säkrade och skyddande positionerna redovisas utan beaktande av orealiserade värdeförändringar i resultat- och balansräkningarna.

Utlåning

Lånefordringar redovisas initialt i balansräkningen till anskaffningsvärdet, dvs. det belopp som lånats ut till låntagaren. Därefter redovisas lånefordringar löpande till anskaffningsvärdet efter avdrag för bortskrivningar och specifika och gruppvisa reserveringar för kreditförluster.

Bankens samtliga lånefordringar klassificeras som anläggningstillgångar och upptas till högst det värde varmed de beräknas inflyta.

Utlåningen redovisas i balansräkningen efter avdrag för såväl konstaterade som sannolika kreditförluster. Inom posten Kreditförluster netto redovisas under året konstaterade kreditförluster samt avsättning till reserv för sannolika kreditförluster minskat med återvinningar och återföringar på tidigare konstaterade/befarade kreditförluster.

Konstaterade kreditförluster är sådana förluster som är beloppsmässigt slutgiltigt fastställda efter utmätning, ackord etc. Oreglerad fordran är fordran för vilken räntor, amorteringar eller övertrasseringar är förfallna till betalning sedan mer än 60 dagar. Osäker fordran är en oreglerad fordran eller fordran där betalningarna sannolikt inte kommer att fullföljas enligt kontraktsvillkoren och för vilken säkerhetens värde ej med betryggande marginal täcker både kapitalbeloppet och upplupen ränta, inklusive ersättning för eventuella förseningar.

Som reservering avseende sannolika förluster upptas ett belopp motsvarande skillnaden mellan lånefordrans redovisade värde och bedömt återvinningsvärde.

Vid bestämmande av reservering för befarade kreditförluster tillämpar banken dels en individuell och dels en gruppvis värdering av krediter. Den gruppvisa värderingen används för homogena grupper av fordringar med likartad kreditrisk. Den gruppvisa värderingen grundas på en bedömning av en sannolik framtida förlustutveckling, varefter en schablonmässig reservering sker. Härutöver har behov inte bedömts föreligga för att göra gruppvisa reserveringar av individuellt värderade fordringar.

Influtna medel för osäkra fordringar i vilka reserveringar gjorts, avräknas i första hand mot kapital och i andra hand mot ränta. Räntor på osäkra fordringar redovisas enligt kontantprincipen, dvs intäktsförs inte förrän betalning erhållits.

Avskrivningar

Immateriella tillgångar skrivs av enligt plan, enligt nedan:

Goodwill	10 år
Övriga immateriella tillgångar	3–5 år

Materiella tillgångar skrivs av enligt nedan:

Kontorsinventarier	5 år
Lokalförbättringar hyresrätt	5 år
Bilar	5 år
Datainventarier	3–5 år

Goodwill hänförlig till förvärvet av Wasa Banken avskrives på 10 år sammanhängande med den långsiktiga marknadsmässiga betydelsen bolaget representerar.

Leasing

Koncernens leasingverksamhet omfattar huvudsakligen finansiell leasing. Vid redovisning av finansiella leasingtransaktioner redovisas leasingobjekt som utlåning till leasetagaren. Leasingintäkter exklusive avskrivningsdel redovisas som ränteintäkter.

Inkomstskatt

Uppskjuten skatt skall redovisas avseende alla temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Skattevärdet av outnyttjade underskottsavdrag aktiveras endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skattebetalningar inom en snar framtid.

NOT 2 RÄNTEINTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ränteintäkter på utlåning till kreditinstitut	34 206	41 321	432 071 [1]	298 937 [2]
Ränteintäkter på utlåning till allmänheten	1 078 784	744 198	361 952	259 746
Ränteintäkter på räntebärande värdepapper	25 502	60 730	25 502	60 730
Övriga ränteintäkter	4 726	1 725	4 659	1 615
Summa ränteintäkter	**1 143 218**	**847 974**	**824 184**	**621 028**
Medelränta under året på utlåning till allmänheten	6,6%	6,6%	7,1%	6,3%

[1] Varav koncerninterna ränteintäkter 399 918 Tkr.
[2] Varav koncerninterna ränteintäkter 257 612 Tkr.

Av ränteintäkterna belöper 4 033 (35 682) Tkr på värdepapper klassificerade som omsättningstillgångar.

NOT 3 RÄNTEKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Räntekostnader för skulder till kreditinstitut	54 781	8 334	54 144 [1]	11 207
Räntekostnader för in- och upplåning från allmänheten	535 833 [2]	406 566 [5]	465 714 [3]	367 543
Räntekostnader för efterställda skulder	7 210 [4]	4 182 [6]	7 210 [4]	4 182 [6]
Övriga räntekostnader inklusive insättningsgaranti	7 575	4 564	7 564	4 564
Summa räntekostnader	**605 399**	**423 646**	**534 632**	**387 496**
Medelränta under året på inlåning från allmänheten	3,4%	3,3%	3,4%	3,3%

[1] Varav koncerninterna räntekostnader 1 465 Tkr.
[2] Varav koncerninterna räntekostnader 1 979 Tkr.
[3] Varav koncerninterna räntekostnader 6 282 Tkr.
[4] Varav koncerninterna räntekostnader 7 210 Tkr.
[5] Varav koncerninterna räntekostnader 5 100 Tkr.
[6] Varav koncerninterna räntekostnader 4 182 Tkr.

NOT 4 ERHÅLLNA UTDELNINGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Erhållen utdelning på aktier	20	–	28 496 [1]	–
	20	**–**	**28 496**	**–**

[1] Varav koncernintern utdelning 28 476 Tkr.

NOT 5 PROVISIONSINTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Betalningsförmedlingsprovisioner	25 134	18 118	25 134	18 118
Utlåningsprovisioner	57 325	51 559	12 410	11 797
Inlåningsprovisioner	41	26	41	26
Värdepappersprovisioner	92	–	92	–
Övriga provisioner	2 502	1 112	2 502	1 112
Summa provisionsintäkter	**85 094**	**70 815**	**40 179**	**31 053**

NOT 6 PROVISIONSKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Betalningsförmedlingsprovisioner	17 859	10 869	17 859	10 869
Värdepappersprovisioner	592	192	592	192
Övriga provisioner	39 057	11 849	24 157	11 739
Summa provisionskostnader	**57 508**	**22 910**	**42 608**	**22 800**

NOT 7 NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Realisationsresultat				
Ränterelaterade instrument	–206	723	–206	723
Realisationsresultat	**–206**	**723**	**–206**	**723**
Orealiserade värdeförändringar				
Ränterelaterade instrument	–	5 445	–	5 445
Orealiserade värdeförändringar	**–**	**5 445**	**–**	**5 445**
Summa nettoresultat av finansiella transationer	**–206**	**6 168**	**–206**	**6 168**

NOT 8 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Övriga intäkter	84 111	57 987	73 994 [1]	45 969 [2]
Övriga rörelseintäkter	**84 111**	**57 987**	**73 994**	**45 969**

[1] Varav koncernintern försäljning 19 500 Tkr.
[2] Varav koncernintern försäljning 3 420 Tkr.

Upplösning har skett av en koncernmässig reservering om 10 362 Tkr hänförlig till WASA Garanti. Reserveringen anses ej längre erforderlig.

NOT 9 ALLMÄNNA ADMINISTRATIONSKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Personalkostnader	162 461	152 928	80 659	68 963
Lokalkostnader	22 463	22 807	10 380	12 538
IT-kostnader	69 458	67 574	55 686	49 862
Konsultkostnader	32 893	63 248	24 756	38 208
Övriga administrationskostnader	276 584	190 647	223 921	162 405
Summa administrationskostnader	**563 859**	**497 204**	**395 402**	**331 976**
Revisionsarvoden				
KPMG Bohlins				
– Revision	562	348	298	223
– För andra uppdrag	218	100	147	70
Ernst & Young				
– Revision	106	91	62	56
– För andra uppdrag	–	–	–	–

Personal och löner

Medelantalet anställda har i moderbolaget uppgått till 106 (96) personer varav 66 (58) kvinnor och i koncernen till 251 (235) personer varav 132 (122) kvinnor.

NOT 9 ALLMÄNNA ADMINISTRATIONSKOSTNADER, forts.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Löner och ersättningar har uppgått till				
Löner och ersättningar till styrelse och VD	7 649	8 177	5 150	4 940
Löner och ersättningar till övriga anställda	91 568	82 169	40 922	35 813
Summa löner och ersättningar	**99 217**	**90 346**	**46 072**	**40 753**
Sociala kostnader	59 341	49 002	30 658	23 954
Varav pensionskostnader	20 063	13 808	12 044	8 134
Varav pensionskostnad VD och vVD	830	3 314	165	2 619

Uppsägningstid och avgångsvederlag för ledande befattningshavare
I händelse av uppsägning från bolagets sida utgår avgångsvederlag till VD, med 12 månadslöner, till vice VD med 12 månadslöner. Vid egen uppsägning gäller sex månader. För övriga befattningshavare tillämpas de villkor som regleras i centrala avtal mellan arbetsmarknadens parter.

Pensionsförpliktelser
VD har avtal om att gå i pension vid 60 års ålder. Pension utgår enligt FTP-planen.

Lån till ledande befattningshavare
I Banken förekommer lån till styrelseledamöterna om totalt 1 234 Tkr. Lånevillkoren i lånet motsvarar vad som gäller för anställda i Länsförsäkringar Bank AB. Styrelseledamöter i Länsförsäkringar Bank AB har beviljats lån i Länsförsäkringar Hypotek AB om totalt 2 923 Tkr. Lånen löper enligt marknadsmässiga villkor.

Lån förekommer även till andra styrelseledamöter inom LFAB koncernen. I banken uppgår lånen till 13 913 Tkr. I Länsförsäkringar Hypotek uppgår lånen till 7 629 Tkr. Lånevillkoren motsvarar vad som gäller för övriga anställda inom LFAB koncernen.

NOT 10 AV- OCH NEDSKRIVNINGAR AV MATERIELLA OCH IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Avskrivningar på materiella tillgångar	10 523	7 937	4 295	5 072
Avskrivningar på immateriella tillgångar	35 804	30 286	35 804	30 286
Nedskrivning av aktier i dotterbolag	–	–	7 251	–
Summa avskrivningar	**46 327**	**38 223**	**47 350**	**35 358**

NOT 11 ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Marknadsföring	30 864	45 882	18 333	37 543
Summa övriga rörelsekostnader	**30 864**	**45 882**	**18 333**	**37 543**

NOT 12 KREDITFÖRLUSTER NETTO

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Specifik reservering för individuellt värderade lånefordringar				
Årets bortskrivning för konstaterade kreditförluster	2 899	5 356	3 117	5 089
Återförda tidigare gjorda reserveringar för sannolika kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster	–1 861	–2 712	–2 079	–2 444
Årets reservering för sannolika kreditförluster	10 253	–2 115	3 892	542
Inbetalt på tidigare konstaterade kreditförluster	–10 337	–10 626	–407	–282
Återförda ej längre erforderliga reserveringar för sannolika kreditförluster	–33 061	–17 763	–6 916	–8 849
Årets nettokostnad för individuellt värderade lånefordringar	**–32 107**	**–27 860**	**–2 393**	**–5 944**
Gruppvisa reserveringar för individuellt värderade lånefordringar				
Avsättning/upplösning av gruppvis reservering	–	–	–	–

NOT 12 KREDITFÖRLUSTER NETTO, forts.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk				
Årets bortskrivning för konstaterade kreditförluster	20 597	14 628	2 229	–
Inbetalt på tidigare konstaterade kreditförluster	–6 960	–2 648	–13	–
Avsättning/upplösning av reserv för kreditförluster	31 625	–8 709	12 157	–15 230
Årets nettokostnad för gruppvis värderade lånefordringar	**45 262**	**3 271**	**14 373**	**–15 230**
Summa årets nettokostnad för kreditförluster	**13 155**	**–24 589**	**11 980**	**–21 174**

Samtliga uppgifter avser fordringar på allmänheten.

NOT 13 FÖRSÄKRINGSRÖRELSENS RESULTAT

	Koncernen	
	2002	2001
Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelse		
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)	498	668
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	383	913
Försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring	13 870	2 933
Förändring i avsättning för oreglerade skador (efter avgiven återförsäkring)	4 871	12 950
Summa försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	**19 622**	**17 464**
Övriga intäkter/kostnader	0	2
Driftskostnader	–128	–53
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	**19 494**	**17 413**
Icke-teknisk redovisning		
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	19 494	17 413
Kapitalavkastning intäkter	5 263	5 227
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	19	–5
Kapitalavkastning kostnader	–7	–9
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	–383	–913
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	**24 386**	**21 713**

NOT 14 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Aktuell skatt	–	–	–32 290	–22 932
Uppskjuten skatt	–406	–	–411	–
Summa skatt på årets resultat	**–406**	**–**	**–32 701**	**–22 932**

Skattemässiga underskottsavdrag per balansdagen om totalt 353 (364) Mkr hänför sig till moderbolagets verksamhet. Under 1998 genomförd fusion har medfört att 352 Mkr ej kan utnyttjas förrän tidigast vid taxeringen 2005. Uppskjutna skattefordringar har ej redovisats för ovanstående poster.

NOT 14 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT, forts.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	**2001**	**2002**	**2001**
Avstämning årets skattekostnad				
Redovisat resultat före skatt	19 511	1 381	–83 658	–89 781
Bolagsskatt 28%	5 463	387	–23 424	–25 139
Skatt på ej avdragsgilla kostnader	3 162	973	2 336	292
Skatt på ej skattepliktiga intäkter	–9 105	–2 190	–8 584	–1 530
Ökning av underskottsavdrag utan aktivering av uppskjuten skatt	–	830	–	3 445
Utnyttjande av ej aktiverade underskottsavdrag	–2 968	–	–3 029	–
Övrigt	3 042	–	–	–
Redovisad skattekostnad	**–406**	**–**	**–32 701**	**–22 932**
Gällande skattesats	28%	28%	28%	28%
Effektiv skattesats	–2%	0%	–39%	–26%
Skatteposter som redovisas mot eget kapital				
Uppskjuten skatt hänförlig till förändrade redovisningsprinciper	–	–	–	–
Aktuell skatt i erhållna/lämnade koncernbidrag	–	–	32 290	22 932
	–	**–**	**32 290**	**22 932**

Den under året påförda skatten uppgår därmed netto till noll.

Den temporära skillnaden mellan redovisat och skattemässigt värde på av moderföretaget direktägda andelar uppgår till:

Andelar i koncernföretag	112 520	131 226	112 894	120 145

Uppskjutna skatter hänförliga till dessa andelsinnehav har ej redovisats. För koncernföretag har moderföretaget kontroll över när skatteskulden realiseras och detta kommer inte att ske inom en överskådlig framtid samtidigt som erhållna utdelningar i Sverige ej är skattepliktig intäkt.

NOT 15 UTLÅNING TILL KREDITINSTITUT

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	**2001**	**2002**	**2001**
Utlåning till dotterbolag	–	–	11 766 080	6 464 896
Deposit, svenska banker	1 296 000	658 000	1 296 000	658 000
Övrig utlåning kreditinstitut	112 026	494 920	19 345	440 403
	1 408 026	**1 152 920**	**13 081 425**	**7 563 299**
Löptidsinformation:				
Betalbara på anfordran	92 681	54 600	–	84
Återstående löptid om högst tre månader	1 315 345	1 098 320	1 406 346	1 167 919
Återstående löptid längre än tre månader men högst ett år	–	–	11 465 079	6 160 296
Återstående löptid längre än ett år men högst fem år	–	–	–	25 000
Återstående löptid längre än fem år	–	–	210 000	210 000
	1 408 026	**1 152 920**	**13 081 425**	**7 563 299**
Genomsnittlig återstående löptid	0,1 år	0,1 år	1,0 år	1,0 år

För information om räntebindningstider se not 35.

NOT 16 UTLÅNING TILL ALLMÄNHETEN

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	**2001**	**2002**	**2001**
Lånefordringar, brutto				
Offentlig sektor	91 645	59 343	–	–
Företagssektor	3 182 795	2 780 665	243 772	161 918
Hushållssektor	16 735 067	9 753 838	5 645 609	4 396 300
Övriga	3 791	4 103	1 366	1 220
	20 013 298	**12 597 949**	**5 890 747**	**4 559 438**
Reserv för individuellt reserverade lånefordringar				
Företagssektor	–21 932	–11 096	–247	–520
Hushållssektor	–37 457	–46 548	–19 204	–23 720
	–59 389	**–57 644**	**–19 451**	**–24 240**
Reserv för gruppvis reserverade lånefordringar				
Företagssektor	–12 494	–20 369	–1 138	–1 083
Hushållssektor	–80 072	–67 129	–51 632	–39 530
	–92 566	**–87 498**	**–52 770**	**–40 613**
Summa reserver	**–151 955**	**–145 142**	**–72 221**	**–64 853**
Lånefordringar, netto				
Offentlig sektor	91 645	59 343	–	–
Företagssektor	3 143 078	2 749 200	242 387	160 315
Hushållssektor	16 622 829	9 640 161	5 574 773	4 333 050
Övriga	3 791	4 103	1 366	1 220
	19 861 343	**12 452 807**	**5 818 526**	**4 494 585**
Osäkra lånefordringar				
Företagssektor	42 264	35 094	1 479	247
Hushållssektor	140 056	149 859	78 520	66 128
Övriga	–	23	–	–
	182 320	**184 976**	**79 999**	**66 375**
Oreglerade lånefordringar som ingår i osäkra lånefordringar				
Företagssektor	18 919	21 464	247	247
Hushållssektor	71 423	60 778	42 080	33 069
Övriga	–	15	–	–
	90 342	**82 257**	**42 327**	**33 316**
Företagslån fördelat på bransch				
Jord-/skogsbruk	212 380	166 004	139 731	105 661
Fiske	1 006	–	1 006	–
Utvinning av mineral	340	315	340	315
Tillverkningsindustri	676 261	597 482	13 663	4 983
El-, gas-, värme- och vattenförsörjning	540	269	540	269
Byggverksamhet	315 657	272 291	15 077	11 259
Parti-/detaljhandel	763 834	660 919	7 394	4 820
Hotell/restaurang	4 937	5 202	–	–
Transport, magasinering & kommunikation	173 791	151 683	3 073	3 275
Finansiell verksamhet	14 884	–	14 884	–
Fastighets-/uthyrningsverksamhet	722 403	666 272	37 626	22 802
Utbildning	561	704	561	704
Hälso-/sjukvård	3 145	2 515	888	17
Andra samhälleliga & personliga tjänster	5 495	2 977	5 495	2 977
Övrigt	287 561	254 032	3 494	4 836
	3 182 795	**2 780 665**	**243 772**	**161 918**

NOT 16 UTLÅNING TILL ALLMÄNHETEN, forts.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	**2001**	**2002**	**2001**
Fördelning på säkerheter				
Småhus	9 206 578	3 602 432	2 263 697	1 918 357
Bostadsrätt	1 198 736	1 076 081	612 314	492 740
Flerbostadshus	214 651	110 149	7 506	19 322
Jordbruksfastigheter	69 465	89 310	69 465	89 310
Affärs- och kontorsfastigheter	135 684	18 164	25 604	12 536
Industrifastigheter	32 257	13 855	6 050	6 050
Övrig borgen	8 416	11 172	8 416	11 172
Övrig säkerhet	5 793 494	5 237 100	8 049	23 612
Blancokrediter	3 354 017	2 439 686	2 889 646	1 986 339
	20 013 298	**12 597 949**	**5 890 747**	**4 559 438**

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	**2001**	**2002**	**2001**
Löptidsinformation:				
Betalbara på anfordran	5 535	6 877	–	–
Återstående löptid om högst tre månader	2 199 259	104 532	179 709	36 516
Återstående löptid längre än tre månader men högst ett år	4 470 415	1 252 392	611 905	150 430
Återstående löptid längre än ett år men högst fem år	7 215 389	6 209 350	607 118	488 304
Återstående löptid längre än fem år	5 970 745	4 879 656	4 419 794	3 819 335
	19 861 343	**12 452 807**	**5 818 526**	**4 494 585**
Genomsnittlig återstående löptid	16,9 år	15,2 år	20,4 år	19,2 år

Lånefordringarna är i sin helhet geografiskt hänförliga till Sverige.

För moderbolagets har faktisk löptid redovisats, dock så är Bankrörelslagen 2:19 tillämplig på i princip hela utlåningen, vilket innebär att uppsägning kan ske inom ett år.

Av utlåning till allmänheten i koncernen utgör 2,5 Mdr kr leasingtillgångar i dotterbolaget Wasa Kredit AB. Leasingtillgångarna klassificeras som finansiell leasing. Av leasingen utgör 44,3 procent billeasing.

För information om räntebindningstider se not 35.

NOT 17 AKTIER OCH ANDELAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	**2001**	**2002**	**2001**
Övriga aktier och andelar	0	0	0	0
Bostadsrätt	500	500	500	500
Summa aktier och andelar	**500**	**500**	**500**	**500**

Samtliga aktier är onoterade aktier.

NOT 18 AKTIER OCH ANDELAR I KONCERNFÖRETAG (Moderbolaget)

	2002			2001		
	Antal aktier	**Nom Värde**	**Bokfört värde**	**Antal aktier**	**Nom Värde**	**Bokfört värde**
Wasa Kredit AB	875 000	87 500	387 772	875 000	87 500	387 772
Länsförsäkringar Hypotek AB	70 335	70 335	341 128	70 335	70 335	142 379
WASA Garanti Försäkrings AB	650 000	65 000	78 000	650 000	65 000	84 000
Summa aktier och andelar i koncernföretag			**806 900**			**614 151**

Banken har sammanlagt tre helägda dotterbolag med säte i Stockholm. Samtliga aktier är onoterade. Av tillgångsposten avser 728 900 Tkr innehav i kreditinstitut.

Dotterbolagen Wasa Kredit AB och Länsförsäkringar Hypotek AB är rörelsedrivande kreditmarknadsbolag. Wasa Kredits (556311-9204) egna kapital uppgick per 2002-12-31 till 347 Mkr och årets resultat var 38 Mkr. Länsförsäkringar Hypoteks (556244-1781) egna kapital uppgick per 2002-12-31 till 335 Mkr och årets resultat var 26 Mkr. Dotterbolaget WASA Garanti Försäkrings AB (516401-7831) hade per 2002-12-31 ett eget kapital på 78 Mkr och årets resultat uppgick till 18 Mkr.

NOT 19 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER (KONCERNEN OCH MODERBOLAGET)

	2002				2001			
	Nominellt värde	**Upplupet anskaffningsvärde**	**Verkligt värde**	**Bokfört värde**	**Nominellt värde**	**Upplupet anskaffningsvärde**	**Verkligt värde**	**Bokfört värde**
Emitterade av övriga låntagare								
Bostadsinstitut	500 000	499 154	501 359	499 154	1 400 000	1 414 675	1 419 554	1 414 675
Summa obligationer	**500 000**	**499 154**	**501 359**	**499 154**	**1 400 000**	**1 414 675**	**1 419 554**	**1 414 675**
Varav noterade värdepapper				499 154				1 414 675
Skillnad mellan bokfört och nominellt värde:								
Högre/lägre bokfört värde				–846				14 675
				–846				**14 675**
Löptidsinformation:								
Högst ett år				199 154				1 414 675
Längre än ett år men högst fem år				300 000				–
				499 154				**1 414 675**
Genomsnittlig återstående löptid				1,1 år				0,6 år

För information om räntebindningstider se not 35.

Posten är värderad som anläggningstillgång då avsikten är att behålla värdepappren till förfall.

NOT 20 TILLGÅNGAR I FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

	Koncernen	
	2002	**2001**
Placeringstillgångar		
Andra finansiella placeringstillgångar	11 926	25 582
Summa placeringstillgångar	**11 926**	**25 582**
Fordringar		
Fordringar avseende direkt försäkring	26	10 135
Övriga fordringar	14	18
Summa fordringar	**40**	**10 153**
Andra tillgångar		
Kassa och bank	219	674
Summa andra tillgångar	**219**	**674**
Summa tillgångar	**12 185**	**36 409**

NOT 21 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	**2001**	**2002**	**2001**
Goodwill				
Ingående anskaffningsvärde	2 683	2 683	2 683	2 683
Utgående anskaffningsvärde	**2 683**	**2 683**	**2 683**	**2 683**
Ingående ackumulerade avskrivningar	–850	–582	–850	–582
Årets avskrivningar	–268	–268	–268	–268
Utgående ackumulerade avskrivningar	**–1 118**	**–850**	**–1 118**	**–850**
Utgående planenligt restvärde	**1 565**	**1 833**	**1 565**	**1 833**
Övriga immateriella tillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	122 018	86 394	122 018	86 394
Inköp	53 671	35 624	53 671	35 624
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**175 689**	**122 018**	**175 689**	**122 018**
Ingående avskrivningar	–33 200	–3 183	–33 200	–3 183
Årets avskrivningar	–35 536	–30 017	–35 536	–30 017
Utgående ackumulerade avskrivningar	**–68 736**	**–33 200**	**–68 736**	**–33 200**
Utgående planenligt restvärde	**106 953**	**88 818**	**106 953**	**88 818**
Summa immateriella tillgångar	**108 518**	**90 651**	**108 518**	**90 651**

Goodwillposten hänför sig till förvärvet av WASA Banken AB (publ). I övriga immateriella tillgångar ingår balanserade utgifter för utveckling av datasystem med ett bokfört värde om 106 637 (88 186) Tkr. Därav utgör aktiverade utvecklingskostnader för vilka avskrivning ej påbörjats 34 470 (19 458) Tkr.

NOT 22 MATERIELLA TILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	**2001**	**2002**	**2001**
Inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	51 404	44 904	33 766	29 745
Inköp	28 206	8 295	6 398	5 682
Försäljningar/utrangeringar	–11 378	–1 795	–11 121	–1 661
Utgående anskaffningsvärde	**68 232**	**51 404**	**29 043**	**33 766**
Ingående avskrivningar	–38 252	–30 937	–24 067	–19 474
Försäljningar/utrangeringar	10 295	622	10 046	479
Årets avskrivningar	–10 523	–7 937	–4 295	–5 072
Utgående ackumulerade avskrivningar	**–38 480**	**–38 252**	**–18 316**	**–24 067**
Utgående planenligt restvärde	**29 752**	**13 152**	**10 727**	**9 699**
Summa materiella tillgångar	**29 752**	**13 152**	**10 727**	**9 699**

NOT 23 ÖVRIGA TILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	**2001**	**2002**	**2001**
Kundfordringar	184 245 [1]	164 111	6 522 [2]	17 993
Uppskjuten skattefordran	–	–	411	–
Övriga tillgångar	51 262	78 981 [4]	67 132 [3]	69 624 [5]
Summa övriga tillgångar	**235 507**	**243 092**	**74 065**	**87 617**

[1] Varav fordringar på koncernföretag 1 307 Tkr.
[2] Varav fordringar på koncernföretag 4 057 Tkr.
[3] Varav fordringar på koncernföretag 24 473 Tkr.
[4] Varav fordringar på koncernföretag 11 612 Tkr.
[5] Varav fordringar på koncernföretag 12 714 Tkr.

NOT 24 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	**2001**	**2002**	**2001**
Upplupna ränteintäkter	46 024	68 236	28 103 [1]	52 297 [2]
Upplupen ränta swap	2 477	–	503	–
Övriga upplupna intäkter	25 126	19 925	17 861	8 637
Förutbetalda kostnader	4 294	6 028	4 294	6 027
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	**77 921**	**94 189**	**50 761**	**66 961**

[1] Varav upplupna ränteintäkter mot koncernföretag 1 081 Tkr.
[2] Varav upplupna ränteintäkter mot koncernföretag 211Tkr.

NOT 25 SKULDER TILL KREDITINSTITUT

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	**2001**	**2002**	**2001**
Sveriges Riksbank	–	9 893	–	9 893
Övriga svenska kreditinstitut	266 751	207 171	352 145 [1]	214 070 [2]
Summa skulder till kreditinstitut	**266 751**	**217 064**	**352 145**	**223 963**
Löptidsinformation				
Betalbara på anfordran	217 064	217 064	223 963	223 963
Genomsnittlig återstående löptid	0 år	0 år	0 år	0 år

[1] Varav skuld till koncernföretag 85 393 Tkr.
[2] Varav skuld till koncernföretag 7 570 Tkr.

För information om räntebindningstider se not 35.

NOT 26 IN- OCH UPPLÅNING FRÅN ALLMÄNHETEN

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	**2001**	**2002**	**2001**
Upplåning från allmänheten	1 641 931	940 626	–	–
Inlåning från försäkringsföretag	879 698 [1]	746 335 [2]	975 296 [3]	843 493 [4]
Inlåning från hushåll	12 696 768	10 698 037	12 696 768	10 698 037
Inlåning från övrig svensk allmänhet	1 159 520	907 533	1 159 520	907 533
Summa inlåning från allmänheten	**16 377 917**	**13 292 531**	**14 831 584**	**12 449 063**
Löptidsinformation				
Betalbara på anfordran	14 735 986	12 351 905	14 831 584	12 449 063
Återstående löptid om högst tre månader	–	–	–	–
Återstående löptid längre än tre månader men högst ett år	497 555	250 360	–	–
Återstående löptid längre än ett år men högst fem år	1 144 376	690 266	–	–
Återstående löptid längre än fem år	–	–	–	–
	16 377 917	**13 292 531**	**14 831 584**	**12 449 063**
Genomsnittlig återstående löptid	0,3 år	0,2 år	0 år	0 år

[1] Varav skuld till koncernföretag 277 748 Tkr.
[2] Varav skuld till koncernföretag 38 888 Tkr.
[3] Varav skuld till koncernföretag 373 345 Tkr.
[4] Varav skuld till koncernföretag 136 046 Tkr.

För information om räntebindningstider se not 35.

NOT 27 EMITTERADE VÄRDEPAPPER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Certifikat	3 350 546	–	3 350 546	–
Utställda postväxlar	354 977	417 498	354 977	417 498
Summa emitterade värdepapper mm	**3 705 523**	**417 498**	**3 705 523**	**417 498**
Löptidsinformation				
Återstående löptid om högst ett år	3 350 546	–	3 350 546	–
Återstående löptid längre än ett år men högst fem år	–	–	–	–
Återstående löptid längre än fem år men högst tio år	354 977	417 498	354 977	417 498
Återstående löptid längre än tio år	–	–	–	–
	3 705 523	**417 498**	**3 705 523**	**417 498**
Återstående löptid	1,1 år	10 år	1,1 år	10 år

NOT 28 SKULDER I FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

	Koncernen	
	2002	2001
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)		
Avsättning för oreglerade skador	5 006	9 890
Summa försäkringstekniska avsättningar	**5 006**	**9 890**
Skulder		
Övriga skulder	327	4 663
Summa skulder	**327**	**4 663**
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	61	236
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	**61**	**236**
Summa skulder i försäkringsrörelsen	**5 394**	**14 789**

NOT 29 ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Leverantörsskulder	72 090 [1]	72 540	36 932 [1]	33 898 [2]
Innehållen preliminär skatt kunder	118 686	93 511	118 686	93 511
Övriga skulder	43 489	61 450	18 167	22 372
Summa övriga skulder	**234 265**	**227 501**	**173 785**	**149 781**

[1] Varav skulder till koncernföretag 12 528 Tkr.
[2] Varav skulder till koncernföretag 9 102 Tkr.

NOT 30 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Upplupna semesterlöner	7 278	6 913	3 526	3 301
Upplupna sociala kostnader	3 107	1 563	3 107	1 525
Upplupna räntekostnader	39 137	25 764	–	417 [1]
Upplupen ränta swap	6 043	–	3 938	–
Övriga upplupna kostnader	77 942	64 509	56 782	46 936 [2]
Förutbetalda leasinghyror	172 473	151 568	–	–
Övriga förutbetalda intäkter	2 136	–	2 136	–
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	**308 116**	**250 317**	**69 489**	**52 179**

[1] Varav skuld till koncernföretag 78 Tkr.
[2] Varav skuld till koncernföretag 200 Tkr.

NOT 31 AVSÄTTNINGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Uppskjuten skatt	17 965	17 960	–	–
	17 965	**17 960**	**–**	**–**

Skattemässiga underskottsavdrag per balansdagen om totalt 353 Mkr (364 Mkr) hänför sig till moderbolagets verksamhet. Under 1998 genomförd fusion har medfört att 352 Mkr ej kan utnyttjas förrän tidigast vid taxering 2005. Uppskjutna skattefordringar har ej redovisats för ovanstående poster.

NOT 32 EFTERSTÄLLDA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Förlagslån	180 000	80 000	180 000	80 000
	180 000	**80 000**	**180 000**	**80 000**

Posten består av ett förlagslån som avser skuld till koncernföretag. Förlagslånet upptogs i juni 2002. Lånet löper med årlig ränta, motsvarande tre månader STIBOR med tillägg av 100 b.p. för tiden från och med den 1 juni 2002 till och med den 31 maj 2007 och med tillägg av 300 b.p. för tiden från och med den 1 juni 2007 till och med den 31 maj 2012, förfallande till betalning i efterskott på varje ränteförfallodag.

NOT 33 EGET KAPITAL

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Bundet eget kapital				
Aktiekapital	839 871	839 871	839 871	839 871
Reservfond	2 371	2 371	2 371	2 371
Överkursfond	9 701	9 701	9 701	9 701
	851 943	**851 943**	**851 943**	**851 943**
Fritt eget kapital				
Balanserat resultat	333 889	152 508	405 838	209 657
Årets resultat	19 917	1 381	–50 957	–66 849
	353 806	**153 889**	**354 881**	**142 808**
Summa eget kapital	**1 205 749**	**1 005 832**	**1 206 824**	**994 751**

Förändring av eget kapital, koncernen

	Aktie-kapital	Bundna reserver	Fria reserver	Årets resultat
Ingående balans	839 871	12 072	152 508	1 381
Enligt bolagsstämma			1 381	–1 381
Erhållet ovillkorat aktieägartillskott från moderbolag			180 000	
Årets resultat				19 917
Utgående balans	**839 871**	**12 072**	**333 889**	**19 917**

Förändring av eget kapital, moderbolaget

	Aktie-kapital	Reserv-fond	Överkurs-fond	Balanserat resultat	Årets resultat
Ingående balans	839 871	2 371	9 701	209 657	–66 849
Enl beslut på bolagsstämma				–66 849	66 849
Erhållet ovillkorat aktieägar-tillskott				180 000	
Mottagna koncernbidrag				115 320	
Skatteeffekt av mottagna koncernbidrag				–32 290	
Årets resultat					–50 957
Utgående balans	**839 871**	**2 371**	**9 701**	**405 838**	**–50 957**

NOT 34 POSTER INOM LINJEN

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	**2001**	**2002**	**2001**
Ställda säkerheter / panter				
Pantsatta värdepapper i Riksbanken	490 000	500 000	490 000	500 000
För försäkringstekniska avsättningar registerförda tillgångar	10 915	24 571	–	–
	500 915	**524 571**	**490 000**	**500 000**
Ansvarsförbindelser				
Garantiförbindelse	23 986	18 621	19 440	18 621

	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	**2001**	**2002**	**2001**
Åtaganden				
Beviljade men ej utbetalda lån	553 425	489 489	136 541	216 657
Beviljade men ej utnyttjade räkningskrediter	648 788	569 524	4 008 708	1 784 228
Ränteswapavtal [1]	1 700 000	516 500	300 000	516 500
	2 902 213	**1 575 513**	**4 445 249**	**2 517 385**

[1] Motparterna i ingångna ränteswapavtal har hög kreditvärdighet. Vid en förändring av marknadsräntan med en procentenhet på alla löptider påverkas marknadsvärdet på ingångna ränteswapavtal per balansdagen med cirka +/– 47 633 (2 595) Tkr i koncernen och cirka +/– 4 204 (2 595) Tkr i moderbolaget. Orealiserad förlust på dessa derivat som skjutits upp på grund av säkringsredovisning uppgår i koncernen till 4 593 (19 111) Tkr och i moderbolaget till 1 640 (19 111) Tkr per balansdagen.

NOT 35 RÄNTEBINDNINGSTIDER

Räntebindningstider	**<3 m**	**3–6 m**	**6–12 m**	**1–3 år**	**3–5 år**	**>5 år**	**Totalt**	**Genomsnittlig återstående räntebindning**
Koncernen								
Utlåning till kreditinstitut	1 408 026						1 408 026	
Utlåning till allmänheten	12 207 966	3 872 488	1 033 740	1 780 347	808 651	158 151	19 861 343	0,6 år
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	199 154			300 000			499 154	1,1 år
Övriga tillgångar	533 157						533 157	
Summa tillgångar	**14 348 303**	**3 872 488**	**1 033 740**	**2 080 347**	**808 651**	**158 151**	**22 301 680**	
Skulder till kreditinstitut	266 751						266 751	0 år
Inlåning från allmänheten	14 735 986	497 555		342 060	802 316		16 377 917	0,3 år
Emitterade värdepapper mm	3 098 059	607 464					3 705 523	0,2 år
Efterställda skulder	180 000						180 000	
Övrriga skulder och avsättningar	565 740						565 740	
Eget kapital	1 205 749						1 205 749	
Summa skulder och eget kapital	**20 052 285**	**1 105 019**	**–**	**342 060**	**802 316**	**–**	**22 301 680**	
Banken (moderbolaget)								
Utlåning till kreditinstitut	13 056 425		25 000				13 081 425	0 år
Utlåning till allmänheten	5 801 129	10	3 628	75	10 305	3 379	5 818 526	0 år
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	199 154			300 000			499 154	1,1 år
Öviga tillgångar	1 120 245						1 120 245	
Summa tillgångar	**20 176 953**	**10**	**28 628**	**300 075**	**10 305**	**3 379**	**20 519 350**	
Skulder till kreditinstitut	352 145						352 145	
Inlåning från allmänheten	14 831 584						14 831 584	
Emitterade värdepapper mm	3 098 059	607 464					3 705 523	0,2 år
Efterställda skulder	180 000						180 000	
Övriga skulder och avsättningar	243 274						243 274	
Eget kapital	1 206 824						1 206 824	
Summa skulder och eget kapital	**19 911 886**	**607 464**	**–**	**–**	**–**	**–**	**20 519 350**	

NOT 36 UPPLYSNINGAR OM VERKLIGT VÄRDE

	Koncernen				Moderbolaget			
	Omsättningstillgångar		Anläggningstillgångar		Omsättningstillgångar		Anläggningstillgångar	
	bokfört värde	verkligt värde	bokfört värde	verkligt värde	bokfört värde	verkligt värde	bokfört värde	verkligt värde
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	68 774	68 774			68 774	68 774		
Utlåning till kreditinstitut [1)]			1 408 026	1 408 026			13 081 425	13 081 425
Utlåning till allmänheten [1)]			19 861 343	19 931 993			5 818 526	5 818 526
Aktier och andelar	500	500			500	500		
Aktier och andelar i koncernföretag							806 900	806 900
Obligationer och andra räntebärande tillgångar			499 154	501 359			499 154	501 359
Tillgångar i försäkringsrörelsen			12 185	12 185				
Immateriella anläggningstillgångar			108 518	108 518			108 518	108 518
Materiella anläggningstillgångar			29 752	29 752			10 727	10 727
Övriga tillgångar	235 507	235 507			74 065	74 065		
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	77 921	77 921			50 761	50 761		
Summa tillgångar	**382 702**	**382 702**	**21 918 978**	**21 991 833**	**194 100**	**194 100**	**20 325 250**	**20 327 455**
Skulder								
Skulder till kreditinstitut [1)]			266 751	266 751			352 145	352 145
In- och upplåning från allmänheten [1)]			16 377 917	16 409 617			14 831 584	14 831 584
Emitterade värdepapper mm			3 705 523	3 707 557			3 705 523	3 707 557
Skulder i försäkringsrörelsen			5 394	5 394				
Övriga skulder			234 265	234 265			173 785	173 785
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			308 116	308 116			69 489	69 489
Avsättningar			17 965	17 965				
Efterställda skulder			180 000	180 000			180 000	180 000
Summa skulder			**21 095 931**	**21 129 665**			**19 312 526**	**19 314 560**
Positioner som ej upptagits i balansräkningen								
Negativa värden				4 593				1 640

[1)] In- och utlåning sker i allt väsentligt till rörlig ränta varför avvikelse mellan bokfört och nominellt värde är begränsad.

NOT 37 KAPITALTÄCKNINGSANALYS 2002-12-31

	Koncernen
Summa kapitalbas	**1 306 519**
varav primärt kapital	1 204 519

Kapitalkrav för kreditrisker

Riskklass		Poster i balansräkningen	Poster utanför balansräkningen	Riskvägt belopp
Grupp A	0%	241 508		0
Grupp B	20%	1 914 276	29 538	388 763
Grupp C	50%	9 304 567	165 326	4 734 946
Grupp D	100%	10 931 464	111 389	11 042 853
		22 391 815	**306 253**	**16 166 562**
Summa riskvägt belopp för kreditrisker				**16 166 562**
Kapitaltäckningsgrad i %				8,08

Grupp A - Inneliggande kassa eller fordran på eller garanterad av stat/centralbank inom EU eller svensk kommun.

Grupp B - Fordran på eller garanterad av banker/kreditinstitut eller kommuner inom EU.

Grupp C - Fordran mot säkerhet av inteckningar i bostadsfastigheter eller tomträtter.

Grupp D - Övriga tillgångar.

	Moderbolaget
Summa kapitalbas	**1 307 657**
varav primärt kapital	1 205 657

Kapitalkrav för kreditrisker

Riskklass		Poster i balansräkningen	Poster utanför balansräkningen	Riskvägt belopp
Grupp A	0%	12 644 223		0
Grupp B	20%	1 819 199	20 940	368 028
Grupp C	50%	2 170 510	50 216	1 110 363
Grupp D	100%	3 885 418	18 055	3 903 473
		20 519 350	**89 211**	**5 381 864**
Summa riskvägt belopp för kreditrisker				**5 381 864**
Kapitaltäckningsgrad i %				24,30

Grupp A - Inneliggande kassa eller fordran på eller garanterad av stat/centralbank inom EU eller svensk kommun. Fordringar inom den finansiella företagsgruppen.

Grupp B - Fordran på eller garanterad av banker/kreditinstitut eller kommuner inom EU.

Grupp C - Fordran mot säkerhet av inteckningar i bostadsfastigheter eller tomträtter.

Grupp D - Övriga tillgångar.

Stockholm 2003-03-17

Tommy Persson
Ordförande

Ulf Eriksson

Carl Dahlberg

Bengt Gabrils

Göran Trobro

Fredrik Waern

Lena Wahlgren

Tomas Johansson
Verkställande direktör

Urban Bergman
Personalrepresentant

Sven-Erik Martinell
Personalrepresentant

Katarina Timåker
Personalrepresentant

Vår revisionsberättelse har avgivits 2003-03-17

Johan Bæckström
Auktoriserad revisor

Lars Bonnevier
Auktoriserad revisor
Förordnad av Finansinspektionen

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Bank AB (publ)
Org nr 516401-9878

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Länsförsäkringar Bank AB för år 2002. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 17 mars 2003

Johan Bæckström
Auktoriserad revisor

Lars Bonnevier
Auktoriserad revisor
Av Finansinspektionen förordnad revisor

Fem år i sammandrag

	Koncernen					Moderbolaget				
Resultaträkning (Mkr)	**2002**	**2001**	**2000**	**1999**	**1998**	**2002**	**2001**	**2000**	**1999**	**1998**
Ränteintäkter	1 143,2	848,0	708,9	602,3	555,7	824,2	621,0	498,9	382,9	382,3
Räntekostnader	–605,4	–423,7	–364,0	–290,0	–302,7	–534,6	–387,5	–330,0	–243,6	–236,8
Räntenetto	**537,8**	**424,3**	**344,9**	**312,3**	**253,0**	**289,6**	**233,5**	**168,9**	**139,3**	**145,5**
Provisionsnetto	27,6	47,9	53,5	49,8	27,4	–2,4	8,2	19,4	21,4	7,3
Erhållna utdelningar	0,0	–	–	–	–	28,4	–	–	–	–
Nettoresultat av finansiella transaktioner	–0,2	6,2	28,5	–48,9	24,8	–0,2	6,2	28,5	–48,5	24,8
Övriga rörelseintäkter	84,1	58,0	23,6	18,4	16,3	74,0	46,0	14,0	10,7	9,4
Summa rörelseintäkter	**649,3**	**536,4**	**450,5**	**331,6**	**321,5**	**389,4**	**293,9**	**230,8**	**122,9**	**187,0**
Allmänna administrationskostnader	–594,7	–543,1	–423,6	–324,7	–256,0	–413,7	–369,5	–267,8	–212,3	–171,2
Avskrivningar	–46,3	–38,2	–10,2	–7,3	–12,6	–47,4	–35,4	–7,7	–4,8	–8,3
Summa kostnader före kreditförluster	**–641,0**	**–581,3**	**–433,8**	**–332,0**	**–268,6**	**–461,1**	**–404,9**	**–275,5**	**–217,1**	**–179,5**
Resultat före kreditförluster	**8,3**	**–44,9**	**16,7**	**–0,4**	**52,9**	**–71,7**	**–111,0**	**–44,7**	**–94,2**	**7,5**
Kreditförluster, netto	–13,2	24,6	–0,6	–10,6	–21,1	–12,0	21,2	7,9	–21,6	–13,6
Bankrörelsens resultat	**–4,9**	**–20,3**	**16,1**	**–11,0**	**31,8**	**–83,7**	**–89,8**	**–36,8**	**–115,8**	**–6,1**
Försäkringsrörelsens resultat	**24,4**	**21,7**	**50,6**	**24,4**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**	**–**
Resultat intjänat före förvärv	–	–	–	–	–47,1	–	–	–	–	–17,2
Uppskjuten skatt	–	–	–	–	–	0,4	–	–	–	–
Skatt på årets resultat	0,4	–	–11,3	0,0	–11,2	32,3	22,9	18,6	37,2	–
Årets resultat	**19,9**	**1,4**	**55,4**	**13,4**	**–26,5**	**–51,0**	**–66,9**	**–18,2**	**–78,6**	**–23,3**
Balansräkning (Mkr)										
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	68,8	25,1	40,4	18,0	11,3	68,8	25,1	40,4	18,1	11,3
Belåningsbara statsskuldförbindelser	–	–	415,3	445,0	836,7	–	–	415,3	445,0	836,7
Utlåning till kreditinstitut	1 408,0	1 152,9	462,2	364,4	433,4	13 081,4	7 563,3	5 687,3	4 909,4	3 736,6
Utlåning till allmänheten	19 861,3	12 452,8	9 620,0	7 963,4	6 246,9	5 818,5	4 494,6	3 115,1	2 164,1	1 462,7
Aktier och andelar	0,5	0,5	0,5	0,5	1,3	807,4	614,7	614,7	549,7	386,5
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	499,2	1 414,7	1 399,8	1 436,9	1 561,3	499,2	1 414,7	1 399,8	1 436,9	1 561,3
Tillgångar i försäkringsrörelsen	12,2	36,4	35,1	79,6	–	–	–	–	–	–
Immateriella tillgångar	108,5	90,6	85,3	19,0	3,4	108,5	90,6	85,3	19,0	3,4
Materiella tillgångar	29,8	13,2	14,0	11,1	7,9	10,7	9,7	10,3	8,3	5,0
Övriga tillgångar	235,5	243,1	197,8	131,7	123,4	74,1	87,6	68,3	30,1	18,6
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	77,9	94,2	115,3	107,4	94,2	50,8	67,0	100,0	94,4	81,9
Summa tillgångar	**22 301,7**	**15 523,5**	**12 385,7**	**10 577,0**	**9 319,8**	**20 519,4**	**14 367,3**	**11 536,5**	**9 675,0**	**8 104,0**
Skulder till kreditinstitut	266,8	217,1	1 165,2	627,5	95,9	352,1	223,9	1 248,4	785,2	87,2
In- och upplåning från allmänheten	16 377,9	13 292,5	9 206,5	8 148,9	7 564,5	14 831,6	12 449,1	8 639,2	7 386,8	6 578,3
Emitterade värdepapper	3 705,5	417,5	470,8	469,1	287,3	3 705,5	417,5	470,8	469,1	287,3
Skulder i försäkringsrörelsen	5,4	14,8	47,3	41,1	–	–	–	–	–	–
Övriga skulder	234,3	227,6	275,3	164,9	168,6	173,9	149,8	147,3	71,0	118,1
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	308,1	250,3	218,2	189,6	181,1	69,5	52,2	48,1	33,7	21,1
Avsättningar	18,0	17,9	17,9	13,5	13,5	–	–	8,0	–	–
Efterställda skulder	180,0	80,0	80,0	80,0	180,0	180,0	80,0	80,0	80,0	180,0
Eget kapital	1 205,7	1 005,8	904,5	842,4	828,9	1 206,8	994,8	894,7	849,2	832,0
Summa skulder, avsättningar och eget kapital	**22 301,7**	**15 523,5**	**12 385,7**	**10 577,0**	**9 319,8**	**20 519,4**	**14 367,3**	**11 536,5**	**9 675,0**	**8 104,0**

Styrelse och revisorer

Tommy Persson

Bengt Gabrils

Tomas Johansson

Ulf Erikssson

Carl Dahlberg

Fredrik Waern

Göran Trobro

Lena Wahlgren

Urban Bergman

Katarina Timåker

Sven-Erik Martinell

Tommy Persson, f 1948
Ordförande
Koncernchef Länsförsäkringar AB
Styrelseledamot sedan 2000

Bengt Gabrils, f 1935
Vice ordförande
Styrelseordförande Dalarnas Försäkringsbolag
Styrelseledamot sedan 1996

Tomas Johansson, f 1950
Verkställande direktör
Länsförsäkringar Bank AB
Styrelseledamot sedan 2003

Ulf Eriksson, f 1952
Verkställande direktör Länsförsäkringar Värmland
Styrelseledamot sedan 1998

Carl Dahlberg, f 1955
Verkställande direktör Länsförsäkringar Stockholm
Styrelseledamot sedan 2002

Fredrik Waern, f 1943
Styrelseordförande Länsförsäkringar Älvsborg
Styrelseledamot sedan 2002

Göran Trobro, f 1946
Styrelseordförande Länsförsäkringar Kristianstad
Styrelseledamot sedan 1996

Lena Wahlgren, f 1948
Vice ordförande i Länsförsäkringar Jönköping
Styrelseledamot sedan 2001

Utsedda av de anställda

Urban Bergman, f 1954
SACO
Styrelseledamot sedan 2001

Katarina Timåker, f 1967
FTF
Styrelseledamot sedan 2001

Sven-Erik Martinell, f 1943
FTF
Styrelseledamot sedan 1996

Ordinarie revisor

Johan Bæckström
KPMG

Förordnad av Finansinspektionen

Lars Bonnevier
Auktoriserad revisor

Ledande befattningshavare

Tomas Johansson
Verkställande direktör

Bengt Jerning
Chef Låna

Johan Nyman
Tf chef Spara och Betala

Catharina Strömsten
Chef Bankmarknad

Gösta Björklund
Chef Affärscontrolling

Håkan Carlsson
Chef Bank på länsförsäkringsbolag

Olof Stjernberg
Verkställande direktör Wasa Kredit AB

Tomas Johansson

Bengt Jerning

Johan Nyman

Catharina Strömsten

Gösta Björklund

Håkan Carlsson

Olof Stjernberg

Adresser

Länsförsäkringsbolag

Blekinge Länsförsäkringsbolag
Box 24
374 21 Karlshamn
Besök: Kyrkogatan 21
Tfn: 0454-30 23 00
Fax: 0454-105 60
E-post: info@blekinge.lansforsakringar.se

Dalarnas Försäkringsbolag
Box 3
791 21 Falun
Besök: Slaggatan 9
Tfn: 023-930 00
Fax: 023-284 87
E-post: info@dalarnas.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Älvsborg
Box 1107
462 28 Vänersborg
Besök: Vallgatan 21
Tfn: 0521-27 30 00
Fax: 0521-27 32 27
E-post: info@alvsborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Gävleborg
Box 206
801 03 Gävle
Besök: Slottstorget 3
Tfn: 026-14 75 00
Fax: 026-14 75 19
E-post: info@gavleborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Göinge
Box 54
281 21 Hässleholm
Besök: Andra Avenyen 14
Tfn: 0451-489 00
Fax: 0451-156 93
E-post: info@goinge.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän
404 84 Göteborg
Besök: Lilla Bommen 8
Tfn: 031-63 80 00
Fax: 031-63 80 05
E-post: info@gbg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Halland
Box 518
301 80 Halmstad
Besök: Strandgatan 10
Tfn: 035-15 10 00
Fax: 035-10 36 10
E-post: info@halland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Jämtland
Box 367
831 25 Östersund
Besök: Prästgatan 48
Tfn: 063-19 33 00
Fax: 063-10 24 70
E-post: info@jamtland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Jönköping
Box 623
551 18 Jönköping
Besök: Barnarpsgatan 22
Tfn: 036-19 90 00
Fax: 036-19 92 40
E-post: info@jonkoping.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Kalmar län
Box 748
391 27 Kalmar
Besök: Smålandsgatan 1
Tfn: 020-66 11 00
Fax: 0480-286 50
E-post: info@kalmar.lansforsakringar.se

Länsförsäkring Kronoberg
Box 1503
351 15 Växjö
Besök: Sandgärdsgatan 5
Tfn: 0470-72 00 00
Fax: 0470-72 00 01
E-post: info@kronoberg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Norrbotten
Box 937
971 28 Luleå
Besök: Kungsgatan 13
Tfn: 0920-24 25 00
Fax: 0920 - 22 01 66
E-post: info@lfn.nu

Länsförsäkringar Skaraborg
Box 600
541 29 Skövde
Besök: Rådhusgatan 8
Tfn: 0500-77 70 00
Fax: 0500-77 70 30
E-post: info@skaraborg.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Stockholm
173 82 Stockholm
Besök: Hemvärnsgatan 9, Solna
Tfn: 08-562 830 00
Fax: 08-562 833 36
E-post: info@sth.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Södermanland
Box 147
611 24 Nyköping
Besök: V Storgatan 4
Tfn: 0155-48 40 00
Fax: 0155-48 41 03
E-post:
info@sodermanland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Uppsala
Box 2147
750 02 Uppsala
Besök: Svartbäcksgatan 44
Tfn: 018-68 55 00
Fax: 018-68 55 80
E-post: info@uppsala.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Värmland
Box 367
651 09 Karlstad
Besök: Köpmannagatan 2 A
Tfn 054-775 15 00
Fax: 054-775 16 50
E-post: info@varmland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Kristianstad
Box 133
291 22 Kristianstad
Besök: V Storgatan 49
Tfn: 044-19 62 00
Fax: 044-12 06 35
E-post: info@krstad.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Västerbotten
Box 153
901 04 Umeå
Besök: Nygatan 19
Tfn: 090-10 90 00
Fax: 090-10 92 29
E-post: info@vasterbotten.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Västernorrland
Box 164
871 24 Härnösand
Besök: Stora Torget 3
Tfn: 0611-253 00
Fax: 0611-22518
E-post:
info@vasternorrland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Bergslagen
Box 1046
721 26 Västerås
Besök: Stora Gatan 41
Tfn: 021-19 01 00
Fax: 021-19 01 37
E-post: info@bergslagen.lansforsakringar.se

Östgöta Brandstodsbolag
Box 400
581 04 Linköping
Besök: Platensgatan 11
Tfn: 013-29 00 00
Fax: 013-29 06 25
E-post: info@ostgota.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Gotland
Box 1224
621 23 Visby
Besök: Österväg 17
Tfn: 0498-28 18 50
Fax: 0498-24 76 48
E-post: info@gotland.lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Skåne
Box 742
251 07 Helsingborg
Besök: Södergatan 15
Tfn: 042-24 90 00
Fax: 042-24 94 70
E-post: info@skane.lansforsakringar.se

Gemensamma bolag

Länsförsäkringar AB
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11-13
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-670 48 23
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Liv
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 21
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-588 408 51
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Fondliv
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 21
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-588 408 51
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Sak
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11–13
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-588 418 10
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Fonder
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 21
Tfn: 08-588 400 00
Fax: 08-21 74 77
E-post: info@lansforsakringar.se

Länsförsäkringar Bank
106 50 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11-13
Tfn: 08-588 416 00
Fax: 08-670 48 37
E-post: info@lansforsakringar.se

Agria Djurförsäkring
Box 70306
107 23 Stockholm
Besök: Tegeluddsvägen 11-13
Tfn: 020-88 88 88
Fax: 08-690 81 80
E-post: info@agria.se

Humlegården Fastigheter
Box 5182
102 44 Stockholm
Besök: Birger Jarlsgatan 25
Tfn: 08-506 220 50
Fax: 08-506 220 99
E-post: info@humlegarden-fastigheter.se

Representationskontor

Länsförsäkringar AB
Square de Meeûs 29
B-1000 Brussels
Telefon +32 2 547 5822
E-post: info@lansforsakringar.se

Produktion: n3prenör
Länsförsäkringar Bank
Foto: Mats Lundqvist, Andreas Johansson, Magnus Pehrsson, Dan Coleman
Tryck: ATT Grafiska

LFAB 03406 Utg 04